

Ozal habar berlişi ýaly, döwlet Baştutanymyz Ýaponiýa saparynyň çäklerinde Osaka şäherinde geçirilýän «EKSPÖ – 2025» Bütindünýä sergisine bardy we Türkmenistanyň Milli günini mynasypbetli dabaraly çärelerge gatnaşdy. Şeýle hem hormatly Prezidentimiz Ýapon-türkmen parlamentara dostluk toparynyň başlygy Endo Toşiki bilen duşuşygy.

Onuň Alyjenaby Imperator belent mertebeli türkmen myhmanynyň mähiri mübärekläp, häzirkä wagtda iki dostlukly ýurduň arasyndaky gatnaşyklaryň ösüşini täze derejesine çykardygyny aýtdy hem-de hormatly Prezidentimiziň Ýaponiýa ikinji saparynyň ähmiýetini belledi. Şeýle-de ýapon Imperator-ýurdu Baştutanymyzy «EKSPÖ – 2025» Bütindünýä sergisinde Türkmenistanyň Milli

gününiň geçirilmegi bilen gutlady we bu waka mynasypbetli dabaralaryň ýokary guramachylyk derejesine ünsi çekdi. Onuň Alyjenaby Naruhito ýurdumyzyň bu sergä gatnaşmagynyň onuň ähli ugurlarda gazanan üstünliklerine şaňatlyk edýändigini aýtdy.

Arkadagly Gahryman Serdarymyz hoşniýetli sözler we bildirilen myhmanşöýerlik üçin minnetdarlygyny beýan edip, Imperator Naruhitony «EKSPÖ – 2025» Bütindünýä sergisiniň açylmagy bilen gutlady. Hormatly Prezidentimiz şu günki duşuşygyň Türkmenistan bilen Ýaponiýanyň arasyndaky hyzmatdaşlygy mundan beýläk-de berkitmekde täze tapgyr boljakdygyna ynam bildirdi hem-de pursatdan peýdalanyp, türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň iberen salamyny ýetirdi.

Imperator Naruhito ikitaraplaýyn gatnaşyklary ösdürmekde türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly

Berdimuhamedowyň ulý şahsy goşandyny belläp, mähiri salamyny we in gowy arzuwlaryny beýan etdi.

Duşuşygyň dowamynda nygtaluşy ýaly, iki ýurduň arasynda söwda-ykdysady hyzmatdaşlygy mundan beýläk-de giňeltmek üçin ägirt ulý mümkinçilikler bar. Ýaponiýa öňdebaryjy tehnologiýalary we ösen senagaty bilen bellidir. Tebigy serişdeleriň ägirt ulý gorlaryna ege bolan Türkmenistan, öz gezeginde, ýapon tehnologiýalaryny ulanmak arkaly bu baýlyklary has netijeli peýdalanmaga çalyşýar. Soňky ýyllarda Türkmenistan milli ykdysadyýetiň pudaklaryny, şol sanda elektroenergetika, nebitgaz senagaty, himiýa, gurluşyk, ulag hem-de oba hojalygy pudaklaryny işjeň döwrebaplaşdyrýar. Şunuň bilen baglylykda, durnukly ösüşi gazanmak üçin innowasion çemeleşmeleriň we Ýaponiýa ýaly öňdebaryjy ýurtlar bilen hyzmatdaşlyk etmegiň zerurdygyny belletildi.

TÜRKMEN-ÝAPON HYZMATDAŞLYGY TÄZE DEREJÄ ÇYKARYLYR

15-nji aprelede hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Imperator Naruhito, Premýer-ministr Sigeru Isiba, şeýle hem Ýaponiýanyň işewür we ylým-bilim jemgyýetçiliginiň wekilleri bilen duşuşygy.

Hormatly Prezidentimiz Ýaponiýanyň ýokary tehnologiýalar ulgamynda Türkmenistanyň esasy hyzmatdaşlarynyň biri bolup durýandygyny aýdyp, energiýanyň dikeldilýän çeşmeleri, maglumat tehnologiýalary, ekologiýa, durnukly ösüş ýaly ugurlarda mundan beýläk-de hyzmatdaşlyk etmegiň iki ýurt üçin hem gowy netijeleri berjekdigine ynam bildirdi. Medeni-ynsanperwer ulgam ikitaraplaýyn gatnaşyklaryň möhüm ugurlarynyň hatarynda görkezildi. Ýapon medeniýeti, sungaty we döp-desurlary Türkmenistanda hemişe ulý hormat hem-de gyzyklanma döredýär. Şunuň bilen birlikde, türkmen medeniýetine-de Ýaponiýada ulý gyzyklanma bildirilýär.

Imperator Naruhito bilim ulgamynda ýola goýlan hyzmatdaşlygyň ähmiýetini belläp, Türkmenistanyň orta we ýokary okuw mekdeplerinde ýapon diliniň öwredilmeginiň örän guwandyrýdygyny aýtdy.

Duşuşygyň ahyrynda döwlet Baştutanymyz hem-de Ýaponiýanyň Imperatoru uzak möhletleýin strategik hyzmatdaşlygyň iki ýurduň dostlukly halklarynyň bähbidine mundan beýläk-de dowam etdirljekdigine we täze many-mazmun bilen başlaýdyrlykdygyna ynam bildiriş, birekbiregi in gowy arzuwlaryny beýan etdiler.

Ýaponiýa saparynyň çäklerinde hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow bilen Ýaponiýanyň Premýer-ministri Sigeru Isibanyň arasynda ýokary derejedäki ikitaraplaýyn gepleşikler geçirildi.

Dostlukly ýurduň Hökümet Baştutanymyzyň Prezidentimizi hem-de ýurdumyzyň wekilini agzalaryny ýene-de bir gezek mähiri mübärekläp, şu gezekki saparyň Türkmenistanyň Prezidentiniň Ýaponiýa ikinji saparydygyny belledi we çaklygy kabul edip, Ýaponiýa gelendigi üçin döwlet Baştutanymyza hoşallyk bildirdi. Şeýle-de Premýer-ministr hormatly Prezidentimizi «EKSPÖ – 2025» Bütindünýä sergisinde Türkmenistanyň Milli gününiň açylmagy bilen gutlap, bu waka mynasypbetli geçirilen dabaralaryň ýokary guramachylyk derejesini belledi.

Sigeru Isiba ýapon-türkmen hyzmatdaşlygynyň soňky ýyllarda hil taýdan täze derejä çykarylýp, many-mazmun taýdan başlaýdyrlykdygyny aýdyp, Ýaponiýanyň hyzmatdaşlygy ösdürmäge hem-de ony täze ugurlar boýunça giňeltmäge taýýardygyny tassyklady. Dostlukly ýurduň Premýer-ministri hemişelik Bitaraplyk hukuk ýagdaýy BMG-niň Baş Assambleýasynyň degişli Kararnamalary bilen üç gezek berkidilen Türkmenistanyň sebitde we dünýäde parahatçylygy, durnukly ösüşi üpjün etmäge gönükdirilen başlangyçlaryna Ýaponiýada ýokary baha berilýändigini aýtdy.

Döwlet Baştutanymyz öz adyndan, şeýle hem Türkmenistanyň wekilietiniň adyndan mähiri garşylandyklary we myhmanşöýerlik üçin ýapon tarapyna minnetdarlyk bildirip, Premýer-ministr Sigeru Isiba türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň salamyny, in gowy arzuwlaryny ýetirdi. Pursatdan peýdalanyp, hormatly Prezidentimiz Ýaponiýanyň Premýer-ministrini Osakada «EKSPÖ – 2025» Bütindünýä sergisiniň dabaraly açylmagy bilen gutlady we bu serginiň innowasiýalaryny, medeniýetleri özüne alyşmagyny, ählumumy derejede hyzmatdaşlygyň aýdylýan ugurlaryna döwürleşdirmäge taýýardygyny belledi.

Türkmenistan we Ýaponiýa ähli ugurlar boýunça üstünlikli hyzmatdaşlyk edýärler. Iki ýurduň arasynda işjeň syýasat dialog alnyp barýlar, söwda-ykdysady gatnaşyklaryň ösdürilýär. Medeni-ynsanperwer ulgamynda hyzmatdaşlyk dowam etdirilýär, şeýle hem parlamentara gatnaşyklara ulý ähmiýet berilýär. Ýurtlarymyz diňe bir ikitaraplaýyn görnüşde däl, eýsem, halkara guramalarynyň, hususan-da, Birleşen Milletler Guramasynyň çäklerinde-de işjeň hyzmatdaşlyk edýärler. Munuň özi dünýäde parahatçylygy, durnuklylygy, durnukly ösüşi üpjün etmäge gönükdirilen başlangyçlaryň we teklipleriň özüne goldanlymagynda aýdyň görnüş.

Türkmen-ýapon hyzmatdaşlygy köptaraplaýyn formatda, hususan-da, «Merkezi Aziýa – Ýaponiýa» dialogynyň çäklerinde-de üstünlikli ösdürilýär. Bu dialog köptaraplaýyn hyzmatdaşlygyň netijeli görnüşü bolup durýar. Degişli formatyň çäklerinde oba hojalygy, ulag we maýa goýumlar ýaly ugurlaryň özüne alyş sebit derejesindäki birnäçe ykdysady taslamalar durmuşa geçirilýär. Biz Ýaponiýa bilen «Merkezi Aziýa – Ýaponiýa» medeni dialogynyň çäklerindäki hyzmatdaşlygymyz netijeli häsiýete eýedir diýip hasaplaýarys diýip, hormatly Prezidentimiz belledi.

Döwlet Baştutanymyz ikitaraplaýyn gatnaşyklaryň ýokary derejesini bellemek bilen, esasy ugurlara ünsi çekdi.

Biriniň ugur – syýasat-diplomatik ulgamynda ýapon gatnaşyklary. Hormatly Prezidentimiz ýurdumyzyň türkmen-ýapon syýasat dialogyny mundan beýläk-de ösdürmäge ulý ähmiýet berýändigini belläp, ikitaraplaýyn syýasat-diplomatik gatnaşyklary

güýçlendirmek üçin daşary syýasat edaralarynyň ugry, şeýle-de iki ýurduň halkara guramalarynyň ýangyndaky wekilhanalary boýunça özüne hereketleri işjeňleşdirmegi tekliş etdi.

Ikinji ugur söwda-ykdysady gatnaşyklary giňeltmekdir. Häzirkä wagta çenli Türkmenistanda ýapon kompaniýalarynyň gatnaşmagynda birnäçe iri taslamalar durmuşa geçirildi. Şunuň bilen baglylykda, hormatly Prezidentimiz ýurdumyzyň ýaponiýaly hyzmatdaşlar bilen täze ykdysady taslamalary amala aşyrmakda işjeň gatnaşyklary dowam etdirmäge taýýardygyny tassyklady we şolaryň hatarynda ammiak we karbamid, şeýle-de tebigy gazdan benzin öndürýän ikinji zawodlaryny gurluşyklaryny belledi.

Döwlet Baştutanymyz medeni-ynsanperwer ulgamynda hyzmatdaşlygy üçünjü esasy ugur hökmünde görkezdi. Ýaponiýanyň ilçihanasynyň guramagynda Aşgabatda Ýapon kinosynyň günleri, Ikebananyň we ýapon aşhanasynyň tanşdyrylyşy ýaly dürli medeni çäreler yzygiderli geçirilýär. 2024-njy ýylda Aşgabatda açylan «Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgah toplumynda ýapon çazyjysy Ýasunari Kawabatanyň hejkele oturdurdy. Iki ýurduň ýokary okuw mekdepleriniň arasynda göni gatnaşyklary ýola goýuldy. Türkmenistanda ýapon dilini öwrenmäge ulý ähmiýet berilýär. Häzirkä wagtda ýurdumyzyň birnäçe ýokary okuw we orta mekdeplerinde ýapon dili öwredilýär diýip, hormatly Prezidentimiz sözüni dowam etdi.

Parlamentara gatnaşyklary hem iki ýurduň arasyndaky hyzmatdaşlygyň esasy ugurlarynyň biri bolup durýar. Döwlet Baştutanymyz şu ýyl Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllugynyň bellenilýändigini, 12-nji dekabarda Aşgabat şäherinde geçirilmegi meýilleşdirilýän halkara parahatçylyk we ynanyşmak forumunyň bolsa ýulyň esasy wakasy boljakdygyny aýtdy hem-de pursatdan peýdalanyp, Premýer-ministr Sigeru Isibany bu forumyň işine gatnaşmaga çagyrdy.

Şol gün saparynyň çäklerinde hormatly Prezidentimiziň Sukuba uniwersitetiniň prezidenti Kōnosuke Nagata bilen duşuşygy boldy. Duşuşygyň dowamynda hormatly Prezidentimize Sukuba uniwersitetiniň hormatly doktory akademiki derejesiniň degişli diplomu gowşuryldy. Şeýle hem hormatly Prezidentimiziň Ýaponiýanyň Halkara hyzmatdaşlyk bankynyň başlygy Hayahsi Nobumitsu, Ýaponiýanyň işewür toparlarynyň wekilleri bilen hem duşuşygy boldy.

Dünýäniň in kämil, ýokary tehnologiýaly enjamlary ornaşdyrylan çagalar sagaldyş-dikeldiş merkezi

Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemaýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň hasabyna ýurdumyzyň döwrebap saglyk merkezlerinde çagalaryň saglygyny dikeltmek bilen bagly çylşyrymly operasiýalar yzygiderli geçirilýär. Bu çagalar operasiýadan soňra Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky çagalar sagaldyş-dikeldiş merkezinde degişli bejergiler alýarlar. Bu merkezdeki daşary döwletlerden getirilip ornaşdyrylan ýokary tehnologiýaly enjamlarda täze ippoterapiýa bejergisi hem geçirilýär.

Merkeziň bejergisagaldyş bedenterbiýe otagynda dünýäniň in kämil, ýokary tehnologiýaly enjamlary ornaşdyrylandy. Olardan Şweýsariýa döwletinde öndürilen «Lokomat Pro 6 PE» enjamy mümkinçiligi çäklil çagalar üçin deňi-taýy bolmadyk, ýörite sagaldyş-dikeldiş maksatly toplumdyr. ■2

Türkmenistanyň halkara başlangyçlarynyň beýik ykrarnamasy

Türkmenistan parahatçylyksöýüjilik, oňyn Bitaraplyk we netijeli halkara hyzmatdaşlyk ýörelgelerini esaslanýan daşary syýasat ugruny yzygiderli durmuşa geçirip, Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmek bilen baglanyşykly möhüm wezipeleriň çözümlerini işläp taýýarlamak boýunça tagallalary birleşdirmekte işjeň hereket edýär. Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmekde ulag ulgamynda möhüm orun degişlidir. Birleşen Milletler Guramasyňyň Baş Assambleýasynyň 79-njy sessiýasynyň 63-nji plenar mejlisinde «Birleşen Milletler Guramasyňyň deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletler boýunça üçünjü maslahatyny geçirmegiň tertibine goşmaça maglumat» atly Kararnamanyň biragydan kabul edilmegi hem munuň aýdyň güwäsidir. ■3

Şan-şöhretli dünýä dolan bedewler

Behişdi bedewlerimiziň hakyky muşdary, at münmegiň ussady hem-de atçylyk sportuny wagyz edýän Gahryman Arkadagymyzyň ýoluny mynasyp dowam etdirýän Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagallalary netijesinde, täze taryhy döwürde ahalteke bedewi okgunly ösüş Türkmenistanyň baş nyşanyna öwürüldi. Diýarymyzda ençeme asyrlaryň dowamynda nesilden-nesle geçirilip gelinýän gadymy seýisçilik sungatyny dikeltmek we kämilleşdirmek boýunça maksada gönükdirilen işler alnyp barýlar. Bu günki günde seýisler milli atşynaslyk sungatynyň in gowy däplerini mynasyp dowam etmek bilen, gözelligi we ajaýyplygyny beýany bolan ahalteke bedewlerimiziň tohum arassalygyny aňawly saklamak, beden gurluşyny kämilleşdirmek hem-de baş sanyny artdyrmak boýunça ulý işleri alyp barýarlar. ■3

Taryhy ýeňişden soň «Arkadag» topary finala çykdy

AFK-nýň Çagyryş Ligasy ýaryşynda ýurdumyzyň çempiony «Arkadag» topary taryhy ýeňişden soň finala çykdy. Öz meýdançasynda Kuweýtiň «Al-Arabi» topary bilen duşuşan ildeşlerimiz gerek bolan hasaby gazanyp, halkara ýaryşda ikinji gezek finalda oýnamaga hukuk gazandylar. Mundan bir hepde ozalky duşuşykda kuweýtliler 2-0 hasabynda üstün çykypdy. Çekeleşikli geçen jogap oýnunda türkmen futbolçylary 3-0 hasabynda ýeňiş gazanyp, umumy hasapda öňe saýlandylar (3-2). «Arkadag» toparyna ynamly ýeňiş getiren gollary 7-nji we 90+4-nji minutlarda Şanazar Tirkışow bilen 58-nji minutda Altımyrat Annadurdyýew geçirdi. Şunlukda, iki oýnuň netijesi boýunça 3-2 hasabynda ýeňiş gazanan «Arkadag» topary AFK-nýň çagyryş Ligasynda finala çykmagy başardy. ■7

PARAHATÇYLYK – MUKADDES ÝÖRELGE

Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň öňdengörüjilikli pähim-paýhaslary esasynda ýurdumyzyň gülläp ösmegine, ykdsady kuwwatynyň has berkemegine, dünýäniň abadançylygyna gönükdirilen tagallalary, öňe sürýän taryhy başlangyçlary uly rowaçlyklara eýe bolýar. Hormatly Prezidentimiz Birleşen Milletler Guramasynyň belent binýadında çykyş edip, ýurdumyzyň daşary syýasy ýörelgelerinden ugur alýan ençeme başlangyçlary öňe sürdi. Şolaryň hatarynda Türkmenistanyň başlangyçlary bilen Birleşen Milletler Guramasyň Baş Assambleýasynyň kabul eden «2025-nji ýyl – Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly», «Merkezi

Aziýa – parahatçylyk, ynanyşmak we hyzmatdaşlyk zolagy» atly Karamalarynyň beýläp geçmek bolar.

Golayda agzybir hem zähmetsöýer halkymyz ýene-de bir şatlykly wakanyň saýady boldy. Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly diýlip ygylan edilen 2025-nji ýylyň 21-nji martýnda BMG-niň Baş Assambleýasynyň 79-njy sessiýasynyň 61-nji umumy mejlisinde «Parahatçylyk gurmak we parahatçylygy goramak» gün tertibiniň 61-nji bendi bilen «Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy» atly Karamama biragyzdan kabul edildi. Karamamada, hususan-da, bitarap ýurtlaryň çäklerini parahatçylykly gepleşikleri geçirmek maksady bilen peýdalanmak maslahat berilýär. Türkmenistanyň Bitaraplyk syýasatynyň iş ýüzünde durmaga geçirilmegi Aşgabatda ýerleşýän BMG-niň Merkezi Aziýa üçin öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi we Merkezi Aziýada Parahatçylyk

we ynanyşmak zolagy ýaly sebitde parahatçylygy hem-de howpsuzlygy goramagyň we berkitmegiň möhüm institutlarynda we görnüşlerinde öz beýanyny tapdy.

Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynda hemişelik Bitaraplygymyzyň şanly 30 ýyllygynyň dabaralarynyň parahatçylygynyň baýramy hökmünde bütün dünýäde belenilip geçiriljekdigini bagtyýar halkymyzyň kalbynda uly ruhubelentlik, buýsanç duýgularyny döredýär. Şunuň bilen baglylykda, golayda Birleşen Milletler Guramasynyň Nyýu-York şäherinde ýerleşýän ştab-kwartirasynda Halkara parahatçylyk hem-de ynanyşmak ýylynyň dabaraly açylyşynyň geçirilmegi we onda Türkmenistanyň Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň dowamyndaky işleriniň we ileri tutýan ugurlarynyň Konsepsýasynda öňe sürülýän wezipeleriniň uly goldawa eýe bolmagy hoşniýetliligi esasanlykly türkmen diplomatiýasynyň bütün dünýäde dabaralanýandygynyň aýdyň güwäsine öwürildi. Döwletara dialogy we dünýäde parahatçylygyň üpjün etmelde möhüm ähmiýete eýe bolan bu resminamada göz önünde tutulan halkara ähmiýetli çäreler Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň has-da dabaralandy. Bu resminamanyň çäklerinde geçiriljek halkara forumlar we maslahatlar, duşuşyklar, medeni hem-de döredijilik festivalary parahatçylygyny we ynanyşmagyň ählumumy ähmiýetini aýdyň şöhlelendirer. Şolaryň hatarynda Birleşen Milletler Guramasynyň oýunlarynyň geçiriljekdigini hem aýratyn nygtamak zerur.

Ýurdumyzyň başlangyçy bilen 2017-nji ýylda BMG-niň Baş Assambleýasy 12-nji dekabry Halkara Bitaraplyk günü diýip ygylan etdi. Halkymyzyň we bütün dünýäniň abadançylygy, rowaçlygy ugrunda taýsyz tagallalary edýän döwletimiziň halkara giňişligindäki abraýynyň has-da belent de-rejelerine ýetirýän, türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, il-ýurt bähbitli, umumadamat ähmiýetli alyp barýan işleri mundan beýläk hem rowaç alsyn!

Ogulsen MEREDOWA,
Gökdepe etrabyndaky 2-nji çagalara
bagynyň terbiýeçisi.

BITARAPLYK ÝOLY DÜNYÄ NUSGALYK

Bedew batly ösüşleriň ak ýolundan barha öňe barýan berkara Watanymyzyň Ýer ýüzündäki şan-şöhreti, halkara abraý-mertebesini güňsýän artýar. Şu ýylyň 21-nji martýnda Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň 79-njy sessiýasynyň 61-nji plenar mejlisinde «Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy» atly Karamamanyň üçünjü gezek kabul edilmegi hem bu hakykatyň nobatdaky subutnamasy boldy. Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň belleýşi ýaly, Garassyz Watanymyzyň hemişelik Bitaraplyk hukuk ýagdaýynyň BMG-niň Baş Assambleýasynyň Karamamalaryna laýyklykda in-

di üçünjü gezek ykral edilmegi demokratik, hukuk, dünýewi döwletimiziň, dörediji, gurujy we parahatçylyksöýüji halkymyzyň halkara at-abraýynyň has-da täze belent derejä göterýär.

Şu ýyl Watanymyzyň hemişelik Bitaraplygyna 30 ýyl bolýar. Geçen döwürüň içinde hemişelik Bitarap ýurdumyzyň halkara hukuk ýagdaýyndan ugur alnyp, sebit we dünýä ähmiýetli örän köp işler amala aşyryldy. Türkmenistanyň dünýäniň ähli döwletlerini we halkara guramalaryny parahatçylygy, dostlugy, özara hormat goýmagy we ynanyşmagy pugtalandyrmak ugrunda hyzmatdaşlyk etmek boýunça çagyryşy hem-de halkara başlangyçlary gyzgyn goldawa eýe bolýar. Munuň şeýledigine Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň ýurdumyzyň öňe süren halkara başlangyçlary esasynda kabul eden Karamamalarynda hem anyk beýanynyň tapýar.

Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly

baştutanlygynda ynansanperwer işler Ýer ýüzünde ynanyşmak we özara düşünişmek ýörelgeleriniň yzygiderli pugtalandyrylmagyna gönükdirilendir. Olar tutuş adamzadyň aňynda, dünýägararynda, ruhy ahywalynda orun alýan oňyn özürtmeleri alamatlandyryr. Ýurdumyz tarapyndan öňe sürilen bu döwletli başlangyçlar halkara hukuk kadalarynyň yzygiderli kämilleşdirilmegine itergi berýär. Türkmenistan bu ugurda işjeň we tutanyrlykly hereket etmek bilen, türkmen jemgyýetiniň dünýä döwletlerine, halklaryna ynansanperwer garaýşyny anyk işleriň, toplumlaýyn çäreleriň üstü bilen ýetirýär.

Ýurdumyzyň halkara gatnaşyklarynyň ösdürmegiň filosofiasynda «Dialog – parahatçylygyň kepilli» ýörelgesine esasy ornuň berilýändigini aýratyn bellemek gerek. Şu ýylyň başynda Türkmenistanyň Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň dowamyndaky işleriniň we ileri tutýan ugurlarynyň Konsepsýasy kabul edildi. Konsepsýa döwürimiziň öňe çykarýan çylşyrymly wakalara we meýillere düs baha bermek arkaly dünýä syýasatynda ynamsyzlygy hem-de gapma-garşylykly dartgynlygy ýetip geçmek üçin BMG-niň oňyn mümkinçilikleriniň netijeli peýdalanlymagyny ileri tutýar. Onda dünýä derejeli kyn meseleleriň çözüldiňi gözläp tapmakda ösüp barýan ýurtlaryň has aýdyň we täsirli ornuny üpjün etmek göz önünde tutulýar.

Hemişelik Bitaraplyk diňe bir halkymyzyň gyzklanmalaryny hem-de bähbitlerini goramak bilen çäklenmeýär. Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygynyň hoşniýetlilik mazmuny umumadamat giňişligine agzybirkilik nury bolup ýaýraýar, dürli yklymda ýerleşýän, dürli dilde güleşýän, dürli din-ygtykatlara eýerýän halklaryň jana-jan bähbitlerini, maksat-myradyny, ösüş meýilllerini özara sazlaşdyrmagyň guraly bolup hyzmat edýär. Türkmen Bitaraplygy özüniň asyl tebigatlynda hoşniýetlilik hem hoşmeýillidir. Ol diňe agzybirkilik, ösüşleriň, abadançylygynyň hem parahatçylygynyň tarapyndan tutýar, şeýle arzyly ösüşleri, asudalygy, abadançylygy hemme halklara ulyndýar.

Beýik taryhyna buýsanýan halkymyz bolezin, bagtyýar we esretli durmuşda ýaşayar. Şeýle bagtyýar durmuşymyzyň esasy sütünleriniň biri bolan türkmen Bitaraplygy, goý, asyrlardan-asyrlara parahatçylyk nuruny saýсын!

Läle BERDIÝEWA,

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň mugallymy.

KÖPUGURLY TASLAMALAR AMALA AŞYRYLYR

Ýurdumyzyň hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllygyna beslenýän 2025-nji ýylyň 19-njy martýnda pagtaglymyzda «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly: durmukly ösüşi üpjün etmekde sebitara ykdsady hyzmatdaşlygynyň onmy» atly halkara maslahat üstünlikli geçirildi. Maslahata türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyzyň gatnaşmagy hem-de taryhy söz sözlemegi sözüň doly many-synda beýik döwürimiziň ýatdan cymkajak syýasy-jemgyýetçilik wakasy boldy. Foruma ýurdumyzyň ýolbaşçy düzümleri bilen birlikde dünýäniň köp sanly ýurtlaryndan syýasatçylar, ir kompaniýalaryň, maliýe edaralarynyň ýolbaşçylary, diplomatik düzümleriň wekilleri, žurnalistler, talyp ýaşlar galnaşdy.

Gahryman Arkadagymyzyň forumyň belent münberinden eden çuň manyly çykyşynda: «Türkmenistan adalately geoykdsadyýet ugrunda yzygiderli çykyş edýär. Energiýa çeşmelerini ulgamyň gelçelgelerini, bar bolan üpjünçilik ulgamlaryny diversifikasiýa etmek bilen, täze ir ykdsady taslamalary amala aşyrmagy öňe sürýär. Merkezi we Gündorta Aziýanyň arasyndaky ykdsady hyzmatdaşlyk muňa mysal bolup biler» diýmek bilen, foruma gatnaşyjylaryň ünsüni agzalan sebitlerde durmaga geçirilýän energetika, ulag hem-de üpjünçilik taslamalarynyň ähmiýetine çekdi.

Gahryman Arkadagymyzyň taýsyz tagallasy netijesinde türkmen-owgan gatnaşyklaryna aýratyn ähmiýet berilýär we owgan toprakynynda parahatçylygynyň dabaralanmagy, owgan halkynyň esretli durmuşyny üpjün etmek maksady bilen ynansanperwer başlangyçlar öňe sürüldi. Milli Liderimiziň gatnaşyklarymyzyň gadymdan gelýän köpaslylyk taryhy köklerine, şeýle hem ýurdumyzyň hemişelik Bitaraplyk halkara hukuk ýagdaýyna esaslanýan öňdengörüjilikli, parasatly, ynansanperwer «Açyk gapylar» syýasaty bilelikdäki şeýle möhüm ähmiýetli köpugurly taslamalaryň amala aşyrylmagyna mümkinçilik berdi. Goňşy döwletimiz Owganystanda dur-

muş-ykdsady ösüşler arkaly parahatçylygy ýola goýmakda aýgylty ädim ätmäge ýardam etdi. Milli Liderimiz bular dogrusynda Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň beýik münberinden eden çykyşlarynda biziň ýurdumyzyň garaýyşlaryny aýdyp, öz taglymatyny «Ösüş arkaly parahatçylyk» diýen gysga jümlede beýan etdi.

Berkarar döwletliň täze eýýamynyň Galkynyşy döwüründe ähli ugurlar bilen bir hatarda, milli ykdsadyýetimizniň esasy pudaklary hasaplanýan ýangyç-energetika, ulag-logistika ulgamlarynda giň gerimli özgertmeler amala aşyrylýar. Ýurdumyza ählumumy energetika howpsuzlygynyň täze binýadyny kema-

la getirmäge, bu ugurda ir möçberli halkara taslamalary durmaga geçirilmäge gönükdirilen daşary syýasy strategiýa alnyp barýar. Türkmenistan – Owganystan – Pakistan – Hindistan (TOPH) gaz geçirijisiniň taslamasy hem muňa aýdyň mysaldyr. Bu taslamalaryň amala aşyrylmagy ähmiýetli diňe bir Gündorta – Gündogar Aziýa ýurtlary üçin energiýa serişdeleriniň durmukly üpjün edilmegi bilen çäklenmän, eýsem, sebitli durmuş-ykdsady taýdan durmukly ösmegine-de uly itergi berýär.

Perhat ÇARYÝEW,

Türkmenistanyň Oguz han adyndaky Inžener-tehnologiyalar uniwersitetiniň mugallymy.

ÇAGALARYŇ BÄHBIDINE IŞJEŇ HYZMATDAŞLYK

Garassyz, hemişelik Bitarap Türkmenistan dünýä döwletleri, abraýly halkara guramalar bilen dürli ugurlarda hyzmatdaşlygy işjeň ösdürmäge möhüm ähmiýet berýär. Şunda saglygy goragyş ulgamynda-da aýratyn orun degişlidir. Şunuň bilen baglylykda, Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň çagalaryň saglygyny goramak bilen bir hatarda, halkara gatnaşyklary berkitmek babatda alyp barýan işlerini hem bellemek gerek.

Ýurdumyza Gahryman Arkadagymyzyň başynyň başlan giň möçberli özgertmeleriniň hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda üstünlikli durmaga geçirilmegi netijesinde jemgyýetimizde sagdyn durmuş ýörelgeleriniň berkidilmegi niň üpjün edilmeginiň baş şertini emele getirýär.

Berkarar döwletliň täze eýýamynyň Galkynyşy döwüründe sagdyn we bagtyýar çagalaryň ösüp kemala gelmegi, olaryň watanylyk, zähmetsöýerlik, ynansanperwerlik ýörelgeleri esasynda terbiýelenmegi ugrunda hemmetaraplaýyn tagallalar edilýär. Şol bir wagtyň özünde Diýarymyzda çagalaryň ýokary hilli bilim almagy, dünýägararynyň gijilmegi üçin amatly şertler döredilýär. Hemmämiziň bilimiz ýaly, golayda Arkadag şäherinde Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň döredilmeginiň 4 ýyllygy mynasybetti! «Parahatçylyk we ynanyşmak ýyly: çagalaryň hatyrasyna halkara işiň ösüşi» atly halkara maslahat geçirildi. Dünýäniň dürli ýurtlaryndan köp sanly wekilleriň gatnaşmagynda geçirilen forumyň gün tertibine ösüp gelýän ýaş nesilleriň saglygy, olaryň zehinleriniň açyp görkezmeçileri üçin döredilýän mümkinçilikler, bu ugurdaky halkara hyzmatdaşlygy işjeňleşdirmek bilen baglanyşykly meseleler girizildi. Haýyr-sahawat gaznasynyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Ogulhan Atabayewa forumda eden çykyşynda Türkmenistanyň dünýäde ýokary derejede geçirilýän forumlarda döwletlärä gatnaşyklary ynansanperwer hissetmäge gönükdirilen başlangyçlar we teklipler bilen yzygiderli çykyş edýändigini hem-de adam halkynda aladanyň, raýdaşlyga, özara goldaw bermäge gönükdirilen şeýle çemeleşmeleriň halkara ynansanperwer işleriň möhüm öleş we esas bolmalýdygyny, Türkmenistanyň muňa doly ynanyandygyny belledi.

Ýakynda Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça Haýyr-sahawat gaznasynyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Ogulhan Atabayewanyň ýolbaşçylygyndaky türkmen wekilýeti Monako Knýazlygyna iş saparynda boldy. Saparyň dowamynda köp sanly duşuşyklar geçirildi. Ona sport, sagdyn durmuş ýörelgelerini pugtalandyrmak bilen bir hatarda, parahatçylykly gatnaşyklary işjeňleşdirmek, halklaryň arasynda dost-doganlyk ýörelgelerini ösdürmek meselelerine garaldy. Birek-birege hormat goýmak, ynanyşmak esasynda geçen duşuşyklarda sportuň ähli görnüşleriniň dünýäde parahatçylyk we hoşniýetli gatnaşyklary berkitmegiň möhüm guraly hökmünde kabul edilýändigini nygtaldy.

Döwran ANNANEPEHOW,

Döwletmähmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň mugallymy.

Şan-şöhraty dünýä dolan bedewler

Başlangyçy 1-nji sahypada. Mählim bolsy ýaly, döwletimiz atçylyk pudagynyň ösdürilmegine ägirt uly serişdeler goýberýär. Bu maýa goýumlar halkara öleşlere laýyk gelýän häzirdäki zaman düzümleriniň döredilmegine, bar bolan maddy-enjamlaýyn binýadyny döwrebaplaşdyrylmagyna hem-de gaýtadan enjamlaşdyrylmagyna, ylmy barlaglaryň netijeli häsiýete eýe bolmagyna, tohumçylyk-segijilik işleriniň ýokarlandyrylmagyna gönükdirilendir. Bu işler degişli ugurda milli hem-de dünýä tejribesini ulanmak, ýokary derejeli hünärmenleri – seýisleri, çapyskuwçylary, segijileri, weterinarlary we beýlekileri taýýarlamak arkaly alnyp barýlar.

Ahalteke bedewi türkmenleriň ygtybarly dosty hem-de hemrasy, buýsanýan hem-de söýgüli nusgasy bolmak bilen, mähňylyklaryň dowamynda biziň halkymyzyň kalbynda iň inçe duýgulary hem-de belent yhamy oýarýan, onuň ösüşlere bolan maksadlaryny emele getirýän aýratyn ajaýyplyk bolup gelipdir.

Gahryman Arkadagymyzyň başlangyçy bilen döredilen hem-de abraýly hallara festiwallarda we bäsleşiklerde ýokary syzlara, baýraklara mynasyp bolan «Galkynyş» milli at üstündäki oýunlar toparynyň dünýä meşhurlygy hem ahalteke bedewlerine goýulýan sarpanyň nysanydyr.

Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň ilkinji günlerinde «Galkynyş» milli at üstündäki oýunlar topary Monako Knýazlygynyň Monte-Karlo şäherinde geçirilen

47-nji halkara sirk sungaty festiwalında Baş baýraga we ýörite baýraklara mynasyp boldy. Mundan ozal, «Galkynyş» milli at üstündäki oýunlar topary 2013-nji ýylda Russiýa Federasiýasynyň Moskwa şäherinde geçirilen IDOL bütindünýä sirk sungaty festiwalında, 2014-nji ýylda Italiýanyň Latina şäherinde geçirilen XVI halkara sirk festiwalında, 2015-nji ýylda Hytaý Halk Respublikasynda guralan II halkara sirk sungaty festiwalında, 2016-njy ýylda Gyrgyz Respublikasynyň Çolpon-Ata şäherinde geçirilen Çarwadatlaryň II bütindünýä oýunlarynda baş baýraklara, 2018-nji ýylda Sankt-Peterburg şäherinde bolan Fontankadaky I halkara sirk sungaty festiwalında «Altyn Gaetano» altyn heýkeltligine mynasyp boldy.

Ine, şeýle üstünlikler ýurdumyzyň ahalteke atlarynyň gadymy melanydygyny ýene-de bir gezek subut edýär. Ýurdumyzyň atçylyk pudagyny ösdürmek hem-de beňdili bedewlerimiziň dünýädäki şan-şöhratynyň has-da belende galdyrmak boýunça giň gerimli işleri durmaga geçirýän türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, tutýan tutumly işleri rowaç alsyn.

Aýgül ESENOWA,
Türkmen döwlet binagärlik-gurlusyk institutynyň mugallymy.

Bilim – ösüşleriň özeni

Häzirdäki döwürde ýaşlaryň bilim öwrenmekleri, kämil hünärmenler bolup ýetmekleri üçin ähli mümkinçilikler döredilýär. Ylym-bilim ulgamyň kämilleşdirmäge, ýaşlara berilýän bilimniň hillini dýüýpgeter gowulandarmak ýaly wajyp işler Berkarar döwletliň täze eýýamynyň Galkynyşy döwüründe hormatly Prezidentimiziň alyp barýan döwlet syýasatynyň esasy ugurlarynyň biridir. Bu bolsa ýurdumyzyň bilim ulgamynda uly ösüşleri gazanmaga ýardam edýär.

Bu günki gün ýurdumyzyň mekdepe okuwçylary we talypalary halkara ders olimpiadalaryna, bäsleşiklere yzygiderli gatnaşyp, ýokary netijeleri görkezýärler. Soňky ýyllarda ýurdumyz hem şeýle bäsleşikleriň geçirilýän ýerine öwürildi. Olara ýaş türkmenistanylyr bilen bir hatarda, dünýäniň dürli döwletlerinden okuwçylary talypalaryň gatnaşmagy ýurtlaryň we halklaryň arasynda dostlukly gatnaşyklaryň berkidilmegine ýardam edýär.

Ýakynda Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly hem-de Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllygy mynasybetti! Döwletmähmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutunyň Türkmenistanyň hem-de daşary ýurtlaryň diňi we beňdili ugurly ýokary okuw mekdepleriniň talypalarynyň arasynda iňlis dili dersi boýunça IV halkara Internet olimpiadasy geçirildi. Internet olimpiada-

syna 43 döwletliň 250-ä golaý ýokary okuw mekdebiden 2 müňe golaý talyp gatnaşdy.

14-nji aprelede bolsa Halkara ynansanperwer ytlamary we ösüş uniwersitetinde V Açyk halkara matematika olimpiadasy (OMMOS – 2025) badalga berildi. Daşary ýurtly talypalaryň gatnaşmagynda bu halkara olimpiada ýurdumyza indäki üçünjü gezek geçirilýär. Ona gatnaşmak üçin 8 döwletden, has takygy, Russiýa Federasiýasından, Özbegistandan, Polşadan, Eýran Yslam Respublikasyndan, Indoneziýadan, Hindistandan, Rumyniýadan we Birleşen Arap Emirliklerinden ýokary okuw mekdeplerinde dürli ugurlar boýunça okýan talypar paýtagtyz olmyza geldiler. 18-nji aprelede öz işini tamamlajak halkara olimpiada ýokarda agzalan döwletleriň jemi 31 sanly ýokary okuw mekdeplerinden 137 talyp gatnaşýar. Şeýle-de Türkmenistanyň ýokary okuw mekdepleriniň 26-syndan 400-den gowrak talyp gatnaşýar.

Bu olimpiadalar ýaş nesilleriň ylymy-bilimli bolup ýetmekleri, dünýä derejesinde zehin-başlaryny açyp görkezmeçileri ugrunda döredilýän giň mümkinçiliklerdir. Türkmen ýaşlarynyň ylymy-bilimli, giň dünýägararyly, ýokary ahlaaky, kämil nesiller bolup ýetmekligi ugrunda tagalla edýän Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza tüýs ýürekden alkys aýdýarys.

Akmyrat ÝAZMYRADOW,

Ahal welaýatynyň Ak bugdaý etrabyndaky 14-nji orta mekdebiň mugallymy.

TÜRKMENISTANYŇ HALKARA BAŞLANGYÇLARYNYŇ BEÝİK YKRARNAMASY

Başlangyçy 1-nji sahypada. Ýakynda Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň Balkan welaýatyna amala asýan iş sapary Birleşen Milletler Guramasynyň şu ýyl «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça geçirilmegi meýil-

leşdirilýän halkara forumyna taýýarlyk görmek babatda möhüm ähmiýete eýe boldy. 2022-nji ýylyň awgust aýynda Awazada geçirilen deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletleriň ulag ministrleriňiň derejesindäki halkara maslahat ählumumy parahatçylygyny, abadançylygyny we rowaçlygynyň bähbidine durmukly ulag ulgamynda netijeli sebit we halkara hyzmatdaşlygyny pugtalandyrylmagyna uly goşant boldy.

Türkmenistan özüniň ulag diplomatiýasyny üstünlikli durmaga geçirmek ugrunda syýasy-diplomatik, söwda-ykdsady, medeni-ynsanperwer ugurlar boýunça sebit we ählumumy bähbitli başlangyçlary öňe sürýär. Şu ýylyň ilkinji ýarymynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda Birleşen Milletler Guramasynyň deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletler boýunça 3-nji maslahatyny ýokary derejede geçirmek boýunça taýýarlyk işleri gijiden alnyp barýlar.

Bu maslahatyň ilkinjisi 2003-nji ýylda Gazagystan Respublikasynyň Almaty şäherinde, ikinjisi bolsa 2014-nji ýylda Awstriýa Respublikasynyň Wena

şäherinde geçirildi. 30-dan gowrak deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň geografiki ýerleşşi, 500 milliondan gowrak ilaty bilen bilelikde, olaryň deňiz söwda ýollaryndan we esasy dünýä bazarlaryndan uzaklygy, geografiki çäklemeler ýetip geçmek üçin täze çemeleşmeleri talap edýär.

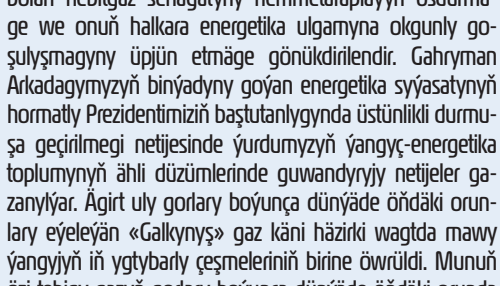
Hormatly Prezidentimiziň Beýik Yüpek ýoluny täze şertlerde dikeltmek ugrunda amala aşyran beýik başlangyçlary, ýurdumyza üstaşyr-ulag hyzmatdaşlygyny ösdürmäge gönükdirilen iri maýa goýum taslamalary diňe bir söwda-ykdsady bähbitleri göz önünde tutmak bilen çäklenmän, eýsem, durmukly ösüşli beýleki wajyp ugurlary bolan durmuş we ekologiya abadançylygyny gazanmaga ýardam berýär.

Gahryman Arkadagymyzyň halkara başlangyçlaryny mynasyp dowam edýän hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda durmaga geçirilýän ulag syýasaty hem-de bu ugurda öňe sürülýän umumadamat ähmiýetli teklipler söwda gatnaşyklaryny kämilleşdirýär, telekeçligiň ösmegine ýardam edýär, deňiz, howa, guryýer ulaglary boýunça logistika hyzmatynyň hillini we netijelligini ýokarlandyrdy.

Maýsa BERDIÝEWA,
Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň talyby.

TÄZE TEBIGY GAZ AKYMY ALYNDY

Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda yzygiderli durmaga geçirilýän ýurdumyzyň energetika syýasaty milli ykdsadyýetimizniň esasy pudaklarynyň biri bolan nebitgaz senagatynyň hemmetaraplaýyn ösdürmäge we onuň halkara energetika ulgamynda okunly goşulmagyny üpjün etmäge gönükdirilendir. Gahryman Arkadagymyzyň binýadyny goýan energetika syýasatynyň hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda üstünlikli durmaga geçirilmegi netijesinde ýurdumyzyň ýangyç-energetika toplumynyň ähli düzümlerinde guwandyrýjy netijeler gazanylar. Ägirt uly gorlary boýunça dünýäde öňdäki orunlary eýeleýän «Galkynyş» gaz kani häzirdäki mawny ýangyçyň iň ygtybarly çeşmeleriniň birine öwürildi. Munuň özi tebigy gazyň gorlary boýunça dünýäde öňdäki orunda durýan ýurdumyzyň halkara giňişliginde kuwwatly energetika döwleti hökmünde eýeleýän ornuny tassyklaýar. Şunda ýur-

dumyzyň uglewododor serişde binýadyny we ony netijeli ulanmagyň mümkinçiliklerini nazara almak bilen, ýangyç-energetika toplumyny ösdürmek boýunça strategiýa durmaga geçirilýär. Bu bolsa uglewododor serişdeleriniň gazylyp alnyň möçberini artdyrmaga, energiýa serişdeleriniň eksportynyň köpugurly esassa ösdürmäge, türkmen energiýa serişdeleriniň halkara bazarlara iberilmegini ýygtybarly we durmukly ulgamlaryny döretmäge giň mümkinçilik berýär.

Berkarar döwletliň täze eýýamynyň Galkynyşy döwüründe ösüşleriň belentliklerine tarap bedew bady bilen ynamlý gadam urýan ýurdumyzyň her bir günü taryhy ähmiýetli wakalara beslenýär. Ýakynda «Galkynyş» gaz kaniňdäki 285 belgili ulanyş guýusynda 4452 metr çuňlukda buraw işleri üstünlikli geçirilip, netijede, ýer astyndaky 4412 – 4136 metr aralyklardaky gatlaklardan çykymy bir gije-gündizde 2 million kub metr bolan täze tebigy gaz akymynyň alnmagy hem sanly ýylyň möhüm wakalarynyň üstüni ýetirdi.

Ýurdumyzyň ýangyç-energetika toplumynyň ähli düzümleriniň maddy-enjamlaýyn binýadynyň berkidilmegi netijesinde bu ugurda alnyp barýan işler häzirdäki zaman talaplaryna laýyk derejede ösdürilýär. «Galkynyş» gaz kani-

niň 285 belgili ulanyş guýusynda degişli çuňluklardan tebigy gazyň akymynyň alnyp başlanmagy-da pudagyň sazlaşyşy üçin gönükdirilen strategiýanyň aýdyň netijesidir.

Häzirdäki wagtda ýangyç-energetika toplumynyň önünde uglewododor serişdelerini gaýtadan işlemek boýunça innovation önümçiligi kemala getirmek, ýangyç-energetika toplumynyň eksport kuwwatyny diversifikasiýa ýoly bilen artdyrmak, täze ýataklary senagat taýdan ösdürmek, energiýa serişdelerini ibermekde köpugurly tarabla geçiriji ulgamy döretmek, bu işlerde sanly tehnologiýalaryň, şol sanda 3D we 4D modellerlemek usullarynyň ulanylyşy gerimini gijeltmek ýaly wajyp wezipeler durýar. Ýangyç-

DÜNYÄ TÄZELIKLERI
gysga setirlerde

► **Rekord bahadan satyldy.** Gadymy Koreýanyň Koguryŏ patyşalygyna (miladydan öň 37-668-nji ýyllar) degişli 88 gram altyn möhür Gonkong aukسیونynda 10,8 million gonkong dollaryna (1,39 million dollar) satyldy. Iň soňky baha başdaky bellenen bahadan 9 esse ýokary bolup, gadymy möhürleriň gymmaty üçin täze rekord goýdy.

► **Tejlor Swift rekord goýdy.** 35 ũaşly meşhur amerikan aýdymçysy Tejlor Swift soňky 10 ýylda satylan wi-nit plastinkalarynyň sany boýunça rekord goýdy. Onuň albomlarynyň üçüsi iň sowly çykan ilkinji onluga girdi. Reýtingde birinji orny 129 müň nusgasy satylan «Midnights» albomy eýeledi.

► **XII asyra degişli hazyna.** Çehiýaly zennan gezenleş edýän wagty Orta asyrlara degişli toýun golçanyň galyndylarynyň üstünden bardy. Golçanyň içinden 2 müň 150 sany kümüş şaýylyk çykdy. Golça 900 ýyl öň gizlenen bolmaly. Şaýylykly golçany ýurtda Ylymlar akademiýasynyň Arheologiya institutyna tabşyrdylar.

► **Eläni süpürip bolýan balak.** ABS-nyň «Cheetos» çips öndürjisi kompaniýasy çips iğlenden soň, ũagly elleri süpürmek üçin niýetlenen öörite balak çykardy. Balagyň jübüsiniň daş ýüzünde sütküli matadan tiklen bölekler bolup, şol ũere yz galdyрман eläni süpürip bolýar. Şeýle-de balagyň açyk reňki dörräp biljek tegmilleri hem gizleýär.

► **«Bombardieri»-iň täze uçaýy.** Kanada-nyň «Bombardier» kompaniýasy 19 oruntlyk «Global 8000» atly biznes-jeti bilen tanşydyrdy. Şu ũylyň ikinji ũarymynda asmana göteriljek uçar iň çalt täjirçilik uçaýy bolup, örän uzak aralyga uçmaga ukyply bolar. Howa gämisiniň tizligi sagatda 1 müň 152 kilometre ũeter.

► **Iň güçli hereketlendiriji.** Daniýanyň «Zenvo Automotive» kompaniýasy «Aurora» giperkary üçin niýetlenen «Mjølner» atly hereketlendirijisini tanşydyrdy. 4 sany turbokompressor bilen enjamlasdyrylan hereketlendirijiniň kuwwaty 1250 at güýjüne barabar. «Mjølner» ũol ulaglary üçin niýetlenen iň güçli hereketlendiriji hasaplanýar.

► **Dünýäniň gurply şäherleri.** «Henley & Partners» kompaniýasy dünýäniň iň baý şäherleriniň sanawyny taýýarlady. Sanawa 50 şäher girizilip, olaryň 11-si amerikan şäherleridir. 1-inji orny Nýu-York, 2-nji orny Kremniý jölgesi bilen birlikde San-Fransisko eýeledi. Tokio 3-nji, Singapur 4-nji, London 5-nji, Los-Anjeles 6-njy orny eýeledi.

► **Has köp ũolagça hyzmat eder.** Ýewropanyň iň köp gatnawly howa menzilleriniň biri hasaplanýan Antalýa aeroportynyň ũerli we halkara ũolagçy terminalary gineldildi. Şeýlelikde, kenarýaka şäheriň howa derwezesi ũylda 82 million ũolagça hyzmat edip biler. Mundan ozal howa menziliň her ũyl 35 million ũolagça hyzmat etmäge mümkinçiligi bardy.

► **«Emeli aň imperiýasyny» gurmakçy.** Saud Arabystany 2027-nji ũyly çenli maglumatlary gaýtadan işleýiş merkezleriniň çäginde her ũyl 37% artdyrmagy meýilleşdirýär. Bu dünýä görkezijisinden 15% ýokarydyr. Er-Riğad ykdysadyýetini diwersifikasiýalaşdyrmagyň çäklerinde sebitiň tehnologiýa merkezine öwrülme kararyna geldi.

► **Daniýada kagyz hatlar bes edilär.** Daniýanyň milli poçta hyzmaty «PostNord» şu ũylyň ahyrýnda hatlary äkitmegi döly bes eder. Kompaniýa muny daniýalylaryň hat ũazmagy bes edendikleri bilen düşündirýär. Ýurtda 1624-nji ũyldan bäri hat ibermek üçin poçta hyzmaty işläp gelýär. Ýöne sanly hyzmatlaryň ösmegi bilen kagyz hatlaryň ulanylyşy düýpgöter azaldy.

TARYHDA ŞU GÜN

1951-nji ýylyň 18-nji aprelinde Fransiýa, Günübatar Germaniýa, Italiýa we Beniliýuskyň 3 ýurduňyň (Belgiýa, Niderlandlar we Lüksemburg) arasynda gol çekilen Pariž şertnamasy esasynda Ýewropanyň kötür we polat jemgyýeti (ECSC) döredilýär. Bu jemgyýet soňra Ýewropa Bileleşigine öwürilýär.

Osakada «EKSPÓ – 2025» açyldy

13-nji aprelde Ýaponiýanyň Osaka şäherinde «EKSPÓ – 2025» Bütindünýä sergisiniň resmi açylyş dabarasý geçirildi. Dabaryly çärä ýokary derejeli wekiller bilen birlikde dünýäniň 160-dan gowrak ýurtdan we sebitinden gelen myhmanlar gatnaşdy. Osaka indi ikinji gezek Bütindünýä sergisini geçirýär. Mundan öň bu şäherde şunuň ýaly sergi 1970-nji ýylda guralypdy.

Bu gezek «Durmuşymyz üçin geljekki jemgyýeti döretmek» şygary bilen guralýan Osaka Bütindünýä sergisi şäheriň içindäki Ýumesima adasynda geçirilýär. Bu adanyň daşyndan 2 kilometre uzayan agaç halka guruldy. Dünýäniň iň uly agaç desgasy hökmünde Ginnesiň rekordlar kitabyna girizilen bu halkanyň içinde, «EKSPÓ – 2025»-e gatnaşýan ýurtlaryň pawilyonlary ýerleşýär. Bu karar sergini guraýjylar tarapyndan teklip edilen «Dürülikde agzybirlik» konsepsiýasyny görkezmek üçin niýetlenendir. Çäräniň esasy mowzuy durnukly jemgyýet, innowasiýa we durmuş derejesini ýokarlandyrmakdan ybarat. Serginiň çäklerinde köp sanly diwarlyklar gurnalyp, ol ýerde 160-dan gow-

rak ýurt emeli aň, robot tehnologiýasy we «ýaşyl» energiýa pudagynda gazanan üstünliklerini hödürleýär.

«EKSPÓ – 2025»-iň açylyş dabarasyna Ýaponiýanyň Imperatory Naruhito we onuň aýaly Masako, mirasdüşer şazada Akisino we aýaly Kiko hem-de Ýaponiýanyň Prem-

ýer-ministri Sigeru Isiba gatnaşdy. Bütindünýä sergisi oktyabr aýynyň 13-ne çenli dowam eder we bu döwürde oňa 28 million-dan gowrak adamyň gelmegine garaşylýar. Türkmenistan 14-nji aprelde Milli gününü bellän ilkinji ýurt boldy. Bu çäre «EKSPÓ»-nyň «Ray Garden» atly zalynda guraldy. Türkmenistanyň Bütindünýä sergisindäki diwarlygynyň taslamasy «Belli Creative» dizaýn studiýasy tarapyndan amala aşyrylyp, ol 3 gatdan ybaratdyr.

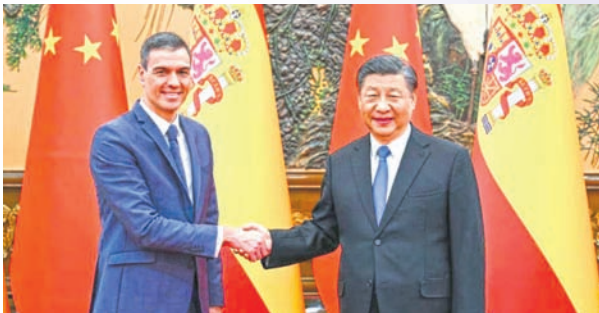
Pedro Sañçesiň Aziýa sapary

11-nji aprelde Ispaniýanyň Premýer-ministri Pedro Sañçes Aziýa ýurtlaryna saparynyň çäklerinde Pekine resmi saparyny amala aşyrdy. Ispaniýa ikinji uly ykdysady hyzmatdaşy Hytaý bilen hyzmatdaşlygyny has-da güýçlendirmek isleýär. Şeýlelikde, Madrid gündogar bazalarynda özüniň gatnaşygyny barha güýçlendirýär.

Häzirk wagtda Ispaniýa bilen Hytaýyň arasyndaky söwdanyň möçberi öz ösüşini dowam etdirýär. Ispaniýanyň Ykdysadyýet ministrliginiň maglumatlaryna görä, 2024-nji ýylda Patysalyk Hytaýdan 45,2 milliard ýewro haryt import edipdir, eksport bolsa bary-ýogy 7,5 milliard ýewro deň bolupdyr.

Şeýle hem, Pedro Sañçes Hytaýa saparynyň öňüsyrasynda Wýetnama sapar edip, Hanoýda kärdeşi Fam Min Tin bilen strategik hyzmatdaşlygy ösdürmäge gönükdirilen bilelikdäki jarnama gol çekdi. Saparyň netijesinde, birnäçe möhüm resminamalara gol çekmek ýaly aňyk üstünlikleri gazanyldy. Azyk howpsuzlygy, syýasy ge-

leşmelerden diplomatiýa çenli köp sanly meseleleriň öze içine alýan şertnamalar ýakyn 10 ýylda köptaraplaýyn hyzmatdaşlygyň esasy ugurlaryny emele getirdi. Hususan-da, infrastrukturany

ösdürmekde täze maliýe protokoly ispan kompaniýalaryna Wýetnamda möhüm taslamalara gatnaşmaga mümkinçilik döreder.

Ispaniýa Günorta-Gündogar Aziýa gönükdirilen uzak möhletleýin strategiýany işläp düzýär. Wýetnam Hindi-Yuwaş umman sebitinde Ýewropa Bileleşiginiň daşary syýasatynda esasy hyzmatdaş hökmünde barha öňe saýlanýar.

Senegal BRICS-e goşulmakçy

Senegal BRICS-e goşulmak isleýär we häzirk wagtda birleşigiň agzalary bilen gepleşik geçirýär. Bu barada ýurtda daşary işler ministri Yasin Fall mälim etdi.

«Senegal, BRICS-iň döredilmegini goldaýan ýurtlaryň biri we oňa goşulmak üçin gurama agza ýurtlar bilen gepleşik geçirýär» diýip, ol belledi. Ministriň pikirine, Senegal bu bileleşikde oňyn rol oýnamaga ukyply. «Senegal durnuklylygy, gortlary we senagatyny ösdürmek maksady bilen BRICS-e goşant goşup biler» diýip, BRICS formatynyň «pikir alyşmak hem-de täjirçilik maksatly aňyňyçyklara eýeterililigi üçin has uly girişlik» döredýändigini aýtdy.

BRICS topary 2006-njy ýylda döredileninden bäri iki sany giňleş tapgyryny başdan geçirdi. 2011-

nji ýylda ilkişadaky düzüme Braziliýa, Russiýa, Hindistan, Hytaý we Günorta Afrika Respublikasy ýaly ýurtlar goşuldy. 2023-nji ýylyň awgust aýynda bileleşige Argentina bilen birlikde 6 sany täze agza çagyryldy, ýöne dekabir aýynyň ahyrýnda ol goşulmaktan ýüz öwürdi. Birleşigiň täze baş agzasy – Müsür, Eýran, Birleşen Arap Emirlikleri, Saud

Täze nebit we gaz ýatagy tapyldy

«Saudi Aramco» kompaniýasy Saud Arabystanynda täze nebit we gaz ýatagynyň dördünisi ũüze çykardy. Bu barada SPA gullugy, Patysalygyň energetika ministri şazada Abdulaziz bin Salmanyň sözlerine salgylanyp habar berdi. Onuň sözlerine görä, adaty bolmadyk nebit Dahranyň demirgazyk-günbataryndaky al-Riş ýatagyndan tapyldy.

Adaty bolmadyk gaz as-Sarra rezewuarynda Guar ýatagynyň günorta-günbataryndaky al-Minahaz guşusynda we Guaryň günortasynda ũerleşýän al-Sah-

ba guşusynda tapyldy. Çig mal al-Hudud al-Şamaliýa sebitinde, Rafhiniň demirga-

Arabystany we Efiopiýa 2024-nji ýylyň 1-nji ýanwaryndan BRICS-de doly hukukly işe başlady.

Braziliýa 2025-nji ýylyň 1-nji ýanwarynda BRICS-iň başlygy boldy. 2024-nji ýylda bu birleşige Russiýa ýolbaşçylyk edip, onuň başlyklygy döwüründe Kazanda 22-24-nji oktyabrda esasy çäreler geçirilip, hyzmatdaş döwletleriň derejesini döretmek barada karar kabul edildi. Ilkinji hyzmatdaşlar Belarus, Boliviýa, Gazagystan, Kuba, Malaiýiýa, Tailand, Uganda we Özbegistan boldy.

Ilkibaşda Indoneziýa BRICS-iň hyzmatdaşy diýlip atlandyryldy, ýöne 6-njy ýanwarda Braziliýanyň häkimiýetleri bu ýurduň jemgyýetiň doly agzasy bolandygyny mälim etdi. 17-nji ýanwarda Braziliýanyň Daşary işler ministrligi Nigeriýanyň BRICS-e hyzmatdaş hökmünde goşulandygyny habar berdi.

zyk-günbatarynda ũerleşýän al-Ajramiýa guşusynda hem tapyldy. Saud Arabystanynyň energiýa ministri al-Riş ýatagynyň açyşyň aýratyn ähmiýete eýedigini, sebäbi «Jabal Tuwaýk» dag jynsly gat-laklardan ũeňil arap nebitini çykarmagyň mümkinçiliginiň subut edlendigini aýtdy.

– «Saudi Aramco» kompaniýasy açylan ýataglaryň meýdanyny we göwrümini kesgitlemek, şeýle hem nebitiň, gazynyň kondensatyny mukdaryny kesgitlemek boýunça işleri dowam etdirýär – diýip, şazada Abdulaziz bin Salman belledi.

Ekwador Prezidentini saýlady

Ekwadoryň Milli saýlaw geňeşi ýurduň häzirk Prezidenti Daniel Noboa-nyň Prezident saýlawlarynyň ikinji tapgyrynda ýeňiş gazanandygyny habar berdi.

– Biz Ekwadoryň halkyna sesler doly sanalandan soň, Prezident saýlawlarynyň ikinji tapgyrynda uly özgerişlikleri bolandygyny habar berýäris. Ýurduň Milli saýlaw geňeşi Milli demokratik hereketiň dalaşgärleri Daniel Noboa hem-de wise-prezident boljak Mariýa Hose Pintony ýeňiji hasaplaýar – diýip, saýlaw geňeşiniň başlygy Diana Atamaint metbugat maslahatynda aýtdy.

Onuň sözlerine görä, sesleriň sany «hal-kyň isleginiň takyk beýanydyr». Ekwadoryň Milli saýlaw geňeşi tarapyndan sesleriň 92,64 göterimi sanalandan soň, Noboaň 55,88%, Gonsalesiň bolsa, 44,12% sese eýe bolandygy habar berildi. Saýlanan Prezidentiň kasam kabul edişlik dabarasý 24-nji maýda meýilleşdirilýär.

9-njy fewralda geçirilen Prezident saýlawlarynyň birinji tapgyry deňme-deň ýagdaýda tamamlanypdy. Şonda ýurduň häzirk

Prezidenti Daniel Noboa hem-de onuň esasy bäsdeş Luis Gonsales sesleriň deň göterimine eýe bolupdylar. Milli saýlaw geňeşi muny «tehniki deňlik» diýip atlandyrdy. Ýeňiş gazanmak üçin döwlet Baştutany wezipesine dalaş-

gär sesleriň absolyt köplüginu ýa-da azyndan 40 göterimini gazanmaly. Ýöne onuň iň ýakyn bäsdeşinden, azyndan, 10% öňdeligi eýelemegi esasy şertleriň biri bolup durýar.

18 milliondan gowrak ilatly Ekwador Respublikasy Günorta Amerikanyň demirgazyk-günbataryndaky ýurt. Günbatarda Ekwador Yuwaş ummany bilen ýuýulýar, demirgazykda Kolumbiýa, gündogarda we güňortada Peru bilen serhetleşýär. Ekwadoryň düzümine Galapagos adalary hem girýär.

Hökümetiň ministrlikleri kesgittlendi

Maý aýynyň başynda işe başlamaly Hristian-demokratik we Hristian-sosial bileleşiginiň (HDB/HSB) lideri Fridrih Mers Germaniýanyň Sosial-demokratik partiýasy (GSDP) bilen koalisiýa dörediljekdigini habar berdi. Ol HDB/HSB-niň bilelikdäki metbugat ũygnagynda GSDP bilen koalisiýa şertnamasyny hödürledi. Partiýanyň ũolbaşçylary hökümetiň geljek dört ũyl üçin meýilnamalary we esasy ministrlikleriň paýlanyşy barada çykyş etdiler.

Şeýlelikde, HDB/HSB Federal Kansleriň edarasyny, Içeri işler ministrligini, Daşary işler ministrligini, Ykdysadyýet we Energetika ministrligini, Maşgala işleri ministrligini, Saglygy goragyş ministrligini, Ulag ministrligini, Ylym, tehnologiýa we kosmos ministrligini, Azyk we oba hojalygy ministrligini, Sanly özgerişler we döwrebaplaşdyryş ministrligini alýar. GSDP bolsa Maliýe ministrligini, Goranmak ministrligini, Adalat ministrligini, Ykdy-sady ösüş ministrligini, Daşky gurşawy goramak ministrligini, Ýaşagyş we gurluşyk ministrligini, Zähmet we durmuş ũpjünçiligi ministrligini alýar.

Täze hökümetiň meýilnamalarynyň arasynda 2028-nji ũyly çenli korporasiýa üçin salgytlaryň azaldylmagy, sosial ũpjünçilik ulgamynyň öz-

gerdilmegi, immigrasiýa syýasatynyň güýçlendirilmegi, we goranyş çykdajylaryny ýokarlandyrmagy ũaly maksatlar bar.

Indi GSDP-niň agzalary koalisiýa şertnamasyna ses bermeli bolarlar, HDB we HSB bolsa, partiýanyň ũolbaşçylaryndan rugsat almaly.

GSDP agzalarynyň ses bermeginiň, azyndan, 10 gün dowam etmegine garaşylýar. Täze parlamentiň 7-nji maýda Fridrih Mersi Kansler wezipesine tassyklamagyna garaşylýar.

Ozal habar berlişi ũaly, 23-nji fewralda Germaniýada Bunderstaga nobatdan daşary saýlawlar geçirildi. Saýlawlarda Hristian-demokratik we Hristian-sosial bileleşigi ýeňiş gazandý. «Germaniýa üçin alternatiwa» öz taryhynda ilkinji gezek ikinji orny eýeledi. Germaniýanyň Sosial-demokratik partiýasy bolsa, üçünji orny eýeledi.

Kopengagen

öňdeligi eýeledi

Londonyň durmuşyň hili institutynyň barlag geçirijileri dünýäniň iň bagtly 200 şäheriniň sanawyny düzdi. Bu sanawda Daniýanyň paýtagty birinji orny eýeledi. Netijede, Kopengagen ýaşamak üçin has oňaýly we rahat şäher boldy. Şeýle hem ilkinji başlige Sýurih (Şweýsariýa), Singapur, Orhus (Daniýa) we Antwerpen (Belgiýa) girdi.

Bilermenler şäherlere, esasan, umumy abadançylyk (bilim, hökümetiň goldawy, ýaşagyş jaýy), dolandyryş (maglumatlaryň aýklygy, elektron hyzmatlar), daşky gurşaw (ýaşyl ýerler, arassa howa), ykdysadyýet (JİÖ, işliligiň derejesi), saglyk (lukmançylyk, ruhy sagdynlyk, iş we şahsy durmuş balansy), hereket (ulag, hil, syýahat bahasy) ýaly alty görkeziji boýunça baha berdiler.

ÝOLAGÇY GATNAWY ARTDY

Geçen ýyl dünýäniň aeroportlarynyň ýolagçy gatnawy 9% artyp, 9,5 milliard adama ýetdi. Bu barada Howa menzilleriniň halkara geňeşi (ACI) habar berdi. Bu görkeziji 2019-njy ýyldaky pandemiýa çenli derejeden, takmynan, 3,8% ýokary boldy. Dünýäniň iň köp gatnawly howa menzili (içerki we halkara gatnawlary hasaba alanynda) ýene Atlantadaky «Hartsfild-Jekson» boldy. Aeroport 108,1 million ýolagça (2023-nji ýyldakydan 3,3 göterim köp) hyzmat etdi. Ikinji orny 2023-nji ýylda bolşy ýaly, Dubaý halkara howa menzili (92,3 million ýolagçy, 6,1%), üçünji orny Amerikanyň «Dallas/Fort Wort» howa menzili (87,8 million,

7,4%) eýeledi. Tokionyň «Haneda» howa menzili dördünji orna çykdy (85,9 million, 9,1%), Londonyň «Hitrou» howa menzili başynji orna düşdi (83,9 million, 5,9%).

Ondan soň Denwer, Stambul, Çikago we Nýu-Deli howa menzilleri gelýär. Şanhaýyň «Pudong» howa menzili (76,8 million ýolagçy, 41%) ilkinji onluga girip, bu sanawda has çalt ösüş görkezdi. Çünki bu howa menzili 2023-nji ýylda 21-nji orunda durýardy.

ACI-niň bellemegine görä, dünýädäki iň gowy 10 howa menzili dünýädäki umumy gatnawyň, takmynan, 9 göterimini (855 million ýolagçy) düzýär. Şeýlelik bilen, olar ýolagçylara 2023-nji ýyldakydan 8,8% köp, 2019-njy ýyldakydan 8,4% köp hyzmat etdi. Aeroportlar Geňeşi 2025-nji ýylyň ahyrýna çenli dünýäde ýolagçy gatnawynyň 4,8% artyp, 9,9 milliarda ýetjekdigini çaklaýar.

2024-nji ýylda howa gämileri arkaly

daşalýan ýükleriň möçberi 8,4% ýokarlanyyp, 124 million tonna boldy. Bu 2019-njy ýyl bilen deňeşdirilende 3,9% köpdür.

Geçen ýyl ýük daşamakda Gonkong howa menzili öňdeligi eýeledi (4,94 million tonna, 2023-nji ýyl bilen deňeşdirilende 14,1%). Bu ugurda Şanhaý ikinji (3,78 million tonna, 9,8%), Memfis hem üçünji (3,75 million tonna, 3,3% pes) boldy.

2024-nji ýylda uçarlaryň uçuşy we gonusy, takmynan, 100 million bolup, geçen ýyl bilen deňeşdirilende, 4,3 göterim ýokarlandy. Şeýle-de bolsa, bu görkeziji 2019-njy ýyldakydan 2,6% az.

ACI edarasý 170 döwletde 2,18 müň howa menziliň özüne birleşdirýär.

LONDON – «SAÝAWANLAR ŞÄHERI»

Ýagysly howa barada gürrüň açylanda göz öňüne gelýän ilkinji şäherleriň biri, megerem, London bolsa gerek. Filmlerde, teleseriallarda ýa-da çeper eserlerde London köplenç bulutly asmanly we eli saýawanly adamlaryň köçede ýöräp barsy ýaly sahnalar bilen suratlandyrylýar. Angliýanyň paýtagtynda bir tarapdan romantik köçeleriň bolmagy, beýleki tarapdan şäherde howanyň birden bulutlaşmagy ýagşyň köp ýagmagyna we adamlaryň hemişe saýawanly garmagyna sebäp bolýar. London asyrlarboýy ýagşy we saýawan bilen baglanyşykly şäher hasaplanýar. Eýsem, Londonda, hakykatdanam, ýagşy köp ýagýarmy?

Iki gatly guzyl awtobuslaryň şäheri bolan London Atlantik ummanyňyň kenarynda, deňiz ýklymynda ýerleşýär. Şol sebäpli bu şäherde howa bulutly hem-de salkyn bolup, çalt üýtgäp durýar. Londonda ýygý-ýygýdan ýagşyň ýagmagyna we üýtgeýän howa şertlerine gabat gelmek bolýar. Bu şäher, esasan hem, gysga wagtlık ýagýan ýagşylary bilen tanalýar. Seljermelere görä, käbir ýyllar Stambul ýa-da Rim ýaly Gara we Ortaýer deňiziniň kenarynda ýerleşýän şäherlerde ýagşyň köp ýagýandygyna garamazdan, uzak ýyllaryň dowamynda bu ugurda London öňdeligi eýeleýär. Şeýle bolansoň Temza derýasynyň kenarynda ýaşanlaryň işe gidenlerinde ýa-da gezelenje çykanlarynda ýany bilen hökman saýawan alýarlar.

Londonda saýawan diňe bir Günden ýa-da ýagşydan goraýan serişde bolman, eýsem, modanyň hem nyşanydyr. Londonyň Oksford köçesinde ýa-da Kamden şäherçesinde aýlanyp ýörkäň, dürtli reňkli we dürlü bezegli saýawanlary görmek bolýar. Şäheriň ýetginjekleri geýýän egin-eşiklere laýyklykda

saýawan göterýärler. Esasan hem, iňlisleriň nusgawy stiline gara we deňiz reňkindäki gök saýawanlar şäheriň moda nyşanlarynyň biri hasaplanýar.

Londonlylar üçin saýawanlar gündelik egin-eşikleriň bir bölegi bolup, käbir egin-eşik markalarynyň toplumynda (birläş eginbaş) saýawan hem bar. Mysal üçin, Londonda egin-eşik dükanyndan şol bir marka degişli köýnek, batak, köwür alanyňda, ýany bilen şol stilde saýawan hem berilýär. Umuman, saýawan Londonyň medeniýetiniň aýrylmaz bir bölegine öwürüldi. Bu şähere barýan jahankeşderler sowgatlyk dükanyndan London diýip ýazylan saýawanlary, Big Ben we guzyl awtobuslar ýaly oýnawaçlary ýadygärlik hökmünde alýarlar.

Maglumatlara görä, Londonda her ýyl ortaça 110-130 gün ýagşy ýagýar. Ýagşylaryň köpüsi gysga wagtlık bolup, «saýawanlar şäheriniň» ýaşajylylary güneşli günleri seýrek gymmatlyk hasaplaýarlar. Londonyň ýagşyly köçeleri Çarlz Dikkensiň romanlaryndan başlap, «Notting Hill», «Şerlok Holms» ýaly kino dünýäsiniň köp sanly edebi eserlerinde ulý orun eýeleýär.

SAÝAWANYŇ TARYHYNDAN

▶ Saýawan ilkinji gezek, takmynan, 4000 ýyl mundan ozal Günübatar Aziýanyň taryhy sebäbi bolan Mesopotamiýada oýlanyp tapylyr. Şol döwürlerde bu enjam yssy howa şertleri sebäpli Gün şöhlesinden gorumak maksady bilen ulanylýar. «Saýawan» sözi köp dillere dürlü görnüşde geçip, «gorag, kölege» diýen manyny berýär. Saýawan ilki palma ýapraklaryndan, soňra papirus gabyklaryndan hem-de tawus ýeleklerrinden ýasalyrdy. Ilkinji saýawan örän agyr bolandygy sebäpli, götermekde köp güýji talap edipdir. Mesopotamiýadyr Müsür sebitlerinde patyşalar üçin ulanylan Günden goraýy enjam orta asyrlarda Hytaýa hem ýaýraýar. Yöne Hytaýda bu enjam bambuk çybyklaryndan ýasap, üstüni ýaprak ýa-da ýelek bilen örtýäler. Soňlary bilen nebitli kagyrlar bilen üstü örtülen bu enjamyň agramy has ýeňilleşip, ýagşydan gorumak üçin hem ulanylyp başlanýar.

Saýawan XVII asyryda Günübatar ýurtlaryň medeniýetinde, esasanam, Angliýada, Italiýada we Fransiýada ulý orun eýeleýär. Ilkibaşda bu enjam diňe zenanlaryň ýagşydan gorumagy üçin ulanylan esbap hasaplanyp, iňlis erkekleriniň saýawandan peýdalanyp başlamagy bilen ähli kişi üçin deňlik bolýar. Jonas Hanweý Angliýanyň köçelerinde saýawan ulanan ilkinji erkek adam hasaplanýar. Baýlygyny, at-abraýyny hem-de medeniýetini nyşany hasaplanan kölegeli enjamyň bahasy şol döwürler gymmat bolupdyr. Ýewropada jemgyýetiň ýokary gatlagynyň wekilleriniň saýawany ulanyp, mahabatyny ýetirmegi bilen bu enjam elýetmez önümleriň birine öwürilýär. Günübatar ýurtlarda bu enjam kitiň süňkünden ýasalyp, üstü agaçdyr galaýy, alyumindir aýna bilen örtülýär. 1830-njy ýylda telekeçi Jeýms Smit «Sons» atly saýawan dükanyň açýar we bu dükana häzirkä wagtda hem Londonda müşderilere hyzmat edýär.

Fransuzlaryň taýajyga meňzeş meşhur çöregi

Ýaşagşy üçin zerur bolan azyk önümleriniň biri hem çörekdir. Dünýäde üwelen däne önümlerinden taýjarlanylyşan bu iýmitiň 100-den gowrak görnüşü bar. Adatça, çörek we çörek önümleri tegelek bolýar. Yöne çöregiň daşky görnüşü, taýjarlanylyşy we tagamlylygy taýdan beýlekilere meňzemeýän görnüşleri hem bar. Şolaryň biri hem baget çöregidir.

Baget fransuzlaryň meşhur çöregi bolup, daşky şekili taýdan ünsi özüne çekýär. Fransiýada inçe-jik edilip ýugrulýan uzyn çörekler XVIII asyryda has meşhur bolýar. 1920-nji ýyllarda fransuz çöreginiň goşundylary we taýjarlanyş usullary kämilleşdirilip, häzirki zaman baget çöregi emele gelýär. Agzyňda eräp gidýän bu çörek fransuzça «taýak, taýajyk» diýen manyny aňladýar. Fransiýada 35 müňden gowrak çörekhana bolup, çörek satýlan

dükana «boulangerie» diýilýär. Çörek dükanynda adaty çörek önümleri bilen birlikde, kagyztobalarda baget hem satýlar.

Fransiýada 1993-nji ýylda baget çöreginiň taýjarlanylyşy we satuwy barada kanun kabul edilýär. Kanuna görä, bagetiň uzynlygy 40 santimetr, agramy 80 grama deň bolmaly. Baget çöregine 4 maddadan: bugdaý unundan, hamyрмаğadan, duz we suwdan başga artkymaç zat goşmak, taýjarlanylyş usulyny üýtgetmek gadagan edilýär. Täze bişirilene baget çöreginiň 24 sagat ýaramlyk möhleti bar.

Fransiýada her ýylda ortaça 10 milliard we her sekuntda 320 sany mukdarda baget sarp edilýär. 2022-nji ýylda YUNESKO-nyň maddý däl medeni mirasynyň sanawyna girizilen çöregiň bu görnüşü agzyňda eräp gidýändigini we hoşboý tebigy tagamy bilen tanalýar. Fransiýada çörek bişirmek

ýönekeý iş däl-de, ussatlyk talap edýän hünärleriň biri hasaplanýar.

BAGET NÄHILI TAÝJARLANYLÝAR?

Fransuzlaryň taýajyk ýaly çöregini ögde hem

aňsatlyk bilen taýjarlap bolýar. Ilki bilen hamyрмаğany aram ýylylykdaky suwda şeker goşup eretmeli. Bagetiň asyl nusgasyna şeker goşulmaly. Emma ög şertinde taýjarlananda bu çöregiň ýumşak bolmagy üçin biraz şeker goşmak masla-

hat berilýär. Una taýýar bolan hamyрмаğany, suw we duz goşup, mazaly ýugurmaly. Hamyryň üstüni ýapup, 1 sagat çemesi ýyly ýerde goýmaly. Hamyry zuwatalara bölüp, üstüni ýukarak şaçaq bilen ýapmaly we çişýänçä 25-45 minut garaşmaly. Taýýar bolan hamyry bölekler bölüp, uzynlygyna baget çöreklerini ýasamaly. Fransuz çöregini 230 dereje guzgynlykdaky howurpeçde 15-20 minut töweregi bişirmeli.

Çöregiň hakyky fransuz bagetine meňzeme-gi üçin howurpejiň iň aşaky mejimesiniň (podnos) içinde suw goýmaly. Suw bugaryp, çöregiň tagamyna we ýumşak bişmegine täsir edýär. Bagetiň dolý bişendigini bilmek üçin ýokarsyndan kesip görmeli. Taýýar bolan fransuz çöreginiň içinde öý-jük-öýjük boşluklar emele gelýär. Baget çöregini 2-nji hilli undan bişirseň, has-da tagamly bolýar.

ÇAGALAR

Serwallar 4 metre çenli böküp, sagatda 80 kilometr tizlikde ylgap bilýärler.

ÝABANY PIŞIGIŇ TÄSIN GÖRNÜŞI

▶ Pişikler maşgalasy ýyrtjylar toparynyň iň ulý agzasy bolup, 41 görnüşe we 92 kiçi topara bölünýär. Adaty öý pişiginden başlap, tokaýyň şasy hasaplanýan ýolbarsa çenli birnäçe ýyrtjy jandary öz içine alýan pişikleriň täsin görnüşleri bar. Şolaryň biri hem serwal bolup, seýrek duş gelýän bu pişik guşuň ýelegine meňzeş ak-gara gulagy bilen tapawutlanýar.

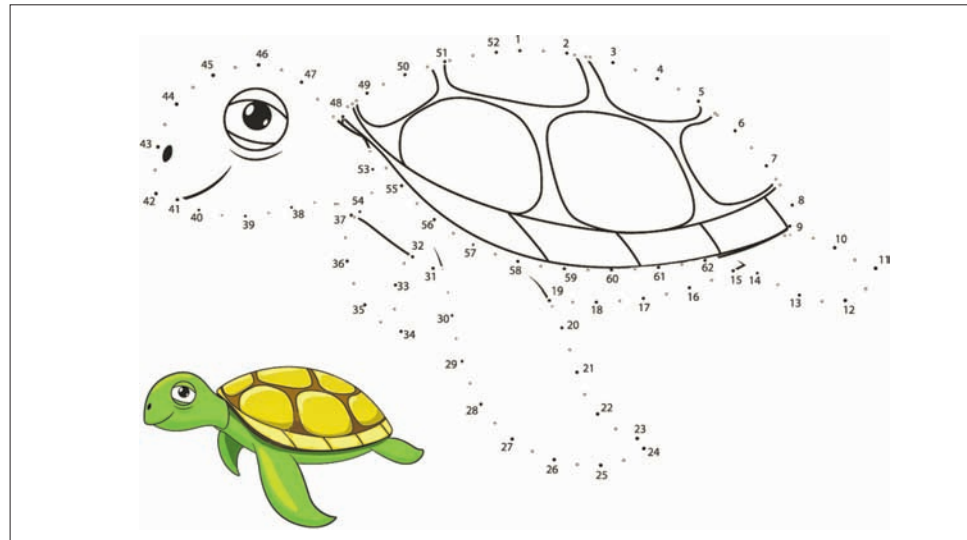
Serwal Afrikanyň öri meýdanlarynda, batgalyk ýerlerinde we bambuk tokaýlarynda ýaşýar. Täsin maglumatlaryň biri, Afrikada hem bambuk tokaýlary bolup, çalt ösýän bu agaçlaryň esasy bölegi Efiopiýada (1 million gektar) ýerleşýär. Pişigiň bu görnüşü, esasan hem, Saharanyň günortasyndaky ýurtlarda giňden ýaýrandyr.

«Leptailurus» urugynyň ýeke-täk agzasy bolan serwalynyň boýy 54-62 santimetr, agramy 9-18 kilograma ýetýär. Orta ululykdaky bu pişikleriň kellesi kiçilik bolup, salparyp duran garmatly menekli, sargyly ulý gulaklary we gara reňkli guýrugy bar. Serwal pişikler maşgalasynyň iň

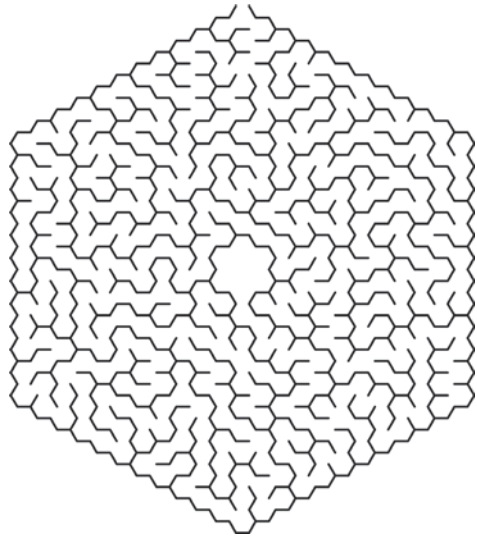
rymtyl tüýli bu pişikleriň garaçulaga meňzeş ýüz keşbi bar. Bu pişigiň esasy aýratynlyklarynyň biri gulagynyň 180 dereje aýlanyp, uzakdan gelýän sesi eşidip bilýändigidir.

Serwallar Kilimanjaro dagynda, Gündogar Sudanyň sawannalarynda, Dinder – Alitaş goraghanasynda, Luambe milli seýilgähinde hasaba alnyp, kanuny esasda goralyp saklanýar. Serwallaryň esasy howpy syrtlan we afrika ýabany itleri bolup, olardan agaja cypky goranýarlar. Çygly ýerleriň we otluk meýdanlaryň azalmagy bu ýyrtjylaryň ýaşagşy giňişligini çäklendirýär. Afrikanyň Benin we Senegal ýaly ýurtlarynda bu jandarlara lukmançylyk kömekleri hem berilýär. Serwal öri meýdanlaryda gezip ýören mallara degmeýär. Çopanlar pişigiň bu görnüşini howpsuz hasaplaýarlar. Serwal Tebigaty we tebigy baýlyklary goramak boýunça halkara bileleşigi (IUCN) tarapyndan ýitip gitmek howpy abanýan jandarlaryň hataryna girizilen jandarlaryň biridir.

Sanlary birleşdirip, şekili reňkläň!

Labirint

Şekilli sudoku

Şekiller öýjükleriň içine yerleşdirilende dikligine we keseligine biri-birine gabat gelmeli däl. Yagny bir şekil iki gezek gaýtalanmaly däl.

		Orange	Apple
Apple			
Pear	Cherry		Orange
		Cherry	Pear

7 tapawudy tapyň!

Gyzykly pursat

Ak aýakgaby nädip arassalamaly?

Arassaçylyk düzgünlerini berjaý etmek, üst-başyňyza seretmek adamy gelşikli görkezme bilen bir hatarda, saglyk üçin peýdalydyr. Mekdepyň bas-laryny, köwsüňi, okuw esbaplaryny, otagdaky esbaplary, egin-eşiklerini arassa we tertipli saklamagy ýaşlykdan endik etmeli. Esasan hem, köwsü we sport aýakgabyňy her gezek geýip geleniňden soň, süpürüp arassalap, soňra tekijä goýmaly. Eýsem, aýakgaplary arassalananda nämä üns bermeli? Ak reňkli aýakgaby nädip arassalamaly?

Okuw köwsü, esasan hem, ak reňkli aýakgaplary çalt kirlýär. Köplenç sport aýakgaplary ak reňkde bolup, bedenterbiýe sapagynda, gezelenje çykylanda köp geýilýär. Ak aýakgabyň çalt hapalanýandygyna garamazdan, ony ýönekeý usullar bilen arassalap bolýar. Munuň üçin biraz diş pastasy, nahar sodasy ýa-da gap-gaç ýuwujy serişde gerek. Ilki gury esgi bilen aýakgaby süpürmeli. Soňra ýyllyrak suwa diş pastasyndan az-owlak damdyryp, çöpjagaz bilen bulamaly. Köpürjig emele gelenden soň, ulanylmayan diş çotgasy alyp, köpürjigi aýakgaba sürtmeli. Hapalar, tegmiller ýuwulandan soň, gury esgi bilen aýakgaby süpürmeli hem-de guratmaly.

Beýleki bir usulda nahar sodasyny hem ulanyp bilersiňiz. 2 çemçe nahar sodasyny bir bulgur ýyly suwa garyp, çöpjagaz bilen bulamaly. Soňra ulanylmayan diş çotgasy bilen köpürjigi köwsü sürtüp çykmaly. Yarym sagat garaşyrmazdan soň, arassa suwa esgini ölläp, köwsü mazaly süpürmeli. Soňra aýakgabyň çygyny aýyrmaly. Çygyny aýyrmak üçin kagyzt süpürjigi ýa-da esgi ulanyp bilersiňiz. Yene bir usulda ak aýakgapdaky tegmilleri gap-gaç ýuwu-

ýy serişdeden bir-iki damja gubka damdyryp, soňra köwsü çalyp çykmaly. Tegmilleri we hapasy yumşandan soň, gury mata bölegi bilen süpürmeli.

Aýakgabyň täze ýaly bolmagyny isleýän bolsaňyz, kir ýuwujy maşyna hem salyp bilersiňiz. Aşa guzgynlygyny köwsü zaýalaýandygy sebäpli, kir ýuwujy maşynyň suwunyň guzgynlygyny 30-40 derejede goýmaly. Kir maşynda aýakgabyň zaýalanmazlygy üçin tora ýa-da mata haltajygyny içine salyp ýuwardyryp bilersiňiz. Ýuwan aýakgaby dolulygyna guradyp, onsoň geýmeli. Kir ýuwujy maşyny ulularyň rugsady bolmazdan ýa-da gözgeçiksiz ulanmaly däl.

Çygly aýakgabyň geýilmegi saglygyňyzy üçin zyýanly netijeler berip biler. Şol sebäpli aýakgabyňyzy bir ýere gijek wagtyňyz däl-de, öýe gelen wagtyňyz arassalamaly. Arassaçylyk işi saglyk üçin ädilen ilkinji ädimdir. Şol sebäpli köwsüňi arassalamaga ýaltanmaly däl. Günüň dowamynda aýakgabyňdaky hapalary aýyrmak üçin 10-15 minutlyk sarp etmeli. Üst-başyň, köwsüň arassa bolmagy özüň üçin oňalyly bolup, adamy salyhathly we gelşikli görkezýär.

Gyzykly oýun

▶ Irki döwürlerden bäri ýapon çagalarynyň arasynda oýnalyşan bu oýun häzir hem ulý meşhurlyga eýedir. Bu oýna «syçan-pişik» oýny, başgaça «dorokei» hem diýilýär. Bu oýunda çagalary deň iki topara bölünýär. Toparlaryň biri «syçan», beýlekisi «pişik» diýlip atlandyrylýar. Ilki «syçanlary» gabap goýmak üçin çyzlyk çyzylýar. Soňra beýleki topar «syçanlaryň» gaçmagy üçin belli bir wagty berýär. Mysal üçin, 10-a çenli sanalyp bilner. Soňra gaçan çagalary beýleki topardakylyr kowalap başlaýar. Gaçýan çaganyň islendik ýerine kowalaýanyň eli degse, ol tutuldy hasap edilýär we çyzgyň içine getirilip «gabalyar». «Syçanlaryň» gaçmaktary üçin hem belli bir çäk bolup, ondan daşyna çykmak gadagan edilýär. Gaçýan çagalary çyzgyň içindäki çagalary garşyda topardan birine tutulmazdan ellese, ol halas bolýar. Oýun ähli «syçanlary» tutulyp, çyzgyň içine getirilýänçä dowam edýär.

Taryhy ýeňişden soň «Arkadag» topary finala çykdy

► **Başlangyjy 1-nji sahypada.** «Arkadag» toparynyň finaldaky garşydaşy Kambojanýň «Preah Han Riç Swaý Rieng» topary bolar. 1-nji

duşuşykda «Preah Han Riç Swaý Rieng» topary öz meýdançasynda Indoneziýanyň «Madura Ýunaýted» toparyny 3-0 hasabynda ýeňipdi.

Iki toparyň arasyndaky jogap duşuşygy 3-3 hasabynda deňlikde tamamlandy.

Final duşuşygy 10-njy maýda oýnalar.

Aziýa futbol konfederasiýasynyň 2-nji derejeli klub ýaryşy AFK Çempionlar Ligasy 2-de hem finala çykan toparlar belli boldy. BAE-niň «Şarjah» topary öz meýdançasynda Saud Arabystanynyň «Al Taawun» toparyndan 90-njy minutdan soň geçiren golary bilen 2-0 hasabynda üstün çykdy. 1-nji oýunda

«Altyň Asyr» bilen «Şagadamyň» arasyndaky duşuşyk çekeleşikli bolup, ýer eýeleri soňky minutlarda ýeňişden halas boldy. Hazarýaka şäheriniň wekilinden Yhlas Magtymownyň 45-nji minutdaky goluna aragatnasçyklar 90+1-nji minutda Selim Nurmyradownyň goly bilen jogap berdi.

Tapgyryň golsuz geçen oýnunda «Köpetdag» bilen «Nebitçi» utuklary paýlaşdylar. Şunlukda, paýtagtymyzyň «Köpetdag» topary şu möwsümdäki ilkinji utugyny gazandy.

1-0 hasabynda utulan «Şarjah» toparynyň gollaryny Kamara (90+4) bilen Ben Larbi (90+9) geçirdi.

«Şarjah» toparynyň finaldaky garşydaşy Singapurýň «Lion Siti Seýlors» topary boldy. Singapurlyklar 1-nji duşuşykda Awstraliýanyň «Sidni FK» toparyny 2-0 ýeňipdiler. Olar jogap duşuşygynda 1-0 hasabynda ýeňilsele-rem (Jou Lolli 85), finala çykmagy başardy.

«Şarjah» bilen «Lion Siti Seýlors» toparlarynyň arasyndaky final duşuşygy 18-nji maýda Singapurd aýnalar.

Eýýäm 2-nji ýeňşini gazandy

► Formula 1 boýunça möwsümiň 4-nji bäsleşigi Bahreýniň Sakhir şäherindäki halkara trassada geçirildi. Aşgşam wagtlarynda geçirilen ýaryşda «McLaren» toparynyň awstraliýaly sürüjisi Oskar Piastri ilkinji hatardan bat aldy. Ol 57 aýlawy başlaýş ýaly tamamlap, şu möwsümdäki 2-nji, karýerasy boýunça-da 4-nji ýeňşini gazandy. 24 ýaşyndaky pilot pellehana 1 sagat 35 minut 39,435 sekunda gelmegi başardy. Ýaryşda 2-3-nji orunlary britan sürüjileri eýeledi. Piastriden 15,499 sekunt yza galan «Mercedes» toparyndan Jorj Russell 2-nji, ýeňijiniň topardaşy Lando Norris 16,273 sekunt soň pellehadan geçdi we 3-nji orna mynasyp boldy.

4-5-nji yerleri «Ferrari» toparynyň sürüjileri – monakoly Şarl Lekler bilen britaniýaly Lyuwis Hamilton eýeledi. Soňky çempion Maks Werstappenii («Red Bull») 6-njy bolan ýaryşynda fransýaly sürüjiler – Pi-er Gasli («Alpine») bilen Esteban Okon («Haas») 7-8-nji orunlarda ýaryş tamamladylar. «Red Bull» hem-de «Haas» toparlarynyň beýleki sürüjileri deňleşlikde, ýaponiýaly Yuki Tsunoda bilen britaniýaly Oliwer Bi-mann 9-10-njy orunlary eýelediler.

Bu ýaryşdan soň Norris omuny saklamagy başardy. Onuň 77 utugy bar. Topardaşyndan 3 utugy az Piastr 2-nji, 69 utukly Maks Werstappen 3-nji ýerde barýar. Möwsümiň 5-nji ýaryşy 20-nji aprelde Saud Arabystanynyň Jidda şäherinde geçiriler.

4 uly ýaryşda ýeňiji bolan 6-njy golfçy

► Golf boýunça ýylyň 4 uly ýaryşynyň ilkinjisi bolan «Masters Tournament» bäsleşiginde demirgazyk irlandiýaly Rori Maklroý ýeňiş gazandy. Ol final tapgyrynda angliýaly Jastin Rouz bilen bir-meňeş netije görkezdi (277 utuk). Netijede, ýeňijini pleý-off kesgitläp, Maklroý az ýalňyşlyk goýberdi we bu ýaryşda ilkinji gezek çempion boldy. Bu onuň 4 uly ýaryşdaky 5-nji çempionlygydyr. Ol «PGA Championship»-de 2 (2012, 2014), «U.S. Open»-de (2011) hem-de «The Open Championship»-de (2014) 1 gezek ýeňiji boldy. Şunlukda, 35 ýaşyndaky Maklroý 4 uly ýaryşda çempionlyk gazanan, ýagny «Modern Grand Slam» derejesini alan 6-njy golfçy boldy. Ondan öň amerikalý golfçular – Jin Sarazen (7 çempionlygy bar), Ben Hogan (9), Jek Niklaus (18),

Tayger Wuds (15) hem-de günorta afrikaly Gari Pleýer (9) 4 uly ýaryşda-da çempionlyk gazanypdy. Şeýle-de, Maklroý 4 uly ýaryşda çempion bolan ilkinji ýewropaýly golfçy hökmünde hasaba alyndy. Oňa ýeňiji hökmünde hem kubok gowşuryldy, hemem ýaşyl reňkdäki kostýum geýdirildi.

Monte Karloda kubogy Alkaras eýeledi

► Tennis boýunça erkekleriň arasynda geçirilen «Monte Karlo Masters» ýaryşynda ispaniýaly Karlos Alkaras çempion boldy. Ol finalda italiýaly Lorenzo Musetti bilen duşuşyp, 1-nji setde 6:3 asgyn geldi. Yöne 21 ýaşyndaky Alkaras soňky 2 setde garşydasyna hiç hili utuk hem bermän diýen ýaly 6:1 we 6:0 hasaplar bilen üstün çykdy. Bu onuň bu ýerdäki ilkinji, şol sanda «Masters» ýaryşlaryndaky 6-njy, karýerasy boýunça-da 18-nji çempionlygydyr. 118-nji gezek geçirilen ýaryşyň umumy baýrak gaznasy 6 million 128 müň 940 ýewro bolup, ýeňijä 946 müň 610 ýewro pul sylagy berildi. Jübütleriň arasynda monakoly Roman

Arneodo bilen fransýaly Manuel Žinar ýeňiş gazanyp, olar finalda britaniýaly Julian Keş bilen Lloyd Glasspuly ýeňilse sezewar etdi.

48-nji gezek çempion bolmagy başardy

► Gresisiýanyň çempionaty Super Ligada çempion belli boldy. Pleý-off tapgyrynyň çäginde, 27-nji tapgyrda sanawnyň lideri «Olimpiakos» topary öz meýdançasynda AEK toparyndan 1-0 hasabynda üstün çykdy. Duşuşykdkaky ýeke-täk goly 55-nji minutda El-Kaabi öz adyna üzdüýrdy. Şunlukda, ispaniýaly Hose Luis Mendilibaryň tälim berýän «Olimpiakos» topary 2 möwsümlük arakesmeden soň 48-nji gezek jürduň çempionlygyny gazandy. Soňky 2 möwsümde AEK bilen PAOK-ny çempion bolan çempionatunda pirezitler 47-nji çempionlygyny 2022-nji ýylda gazanypdylar. 2000-nji ýyldan bäri diňe 6 möwsüm çempion bolup bilmedik «Olimpiakosdan» soň «Panatinaikos» kluby 20 çempionlyk bilen 2-nji ýerde barýar. «Panatinaikos» soňky gezek 2010-njy ýylda çempion

bolupdy. 89-njy möwsümi tamamlanyp barýan Gresisiýanyň çempionatunda AEK-iň 13, PAOK-nyň 4, «Arisiň» 3 hem-de AEL-iň 1 çempionlygy bar.

Möwsümiň galan oýunlarynda «Panatinaikos» 2-nji ýer üçin AEK hem-de PAOK bilen güç synanuşar. «Olimpiakos» topary geçen möwsümde UEFA Konferensiýa Ligasynyň çempiony bolupdy.

«Liwerpulyň» çempionlygyna bir ädim galdy

► Angliýanyň çempionatynda sanawnyň lideri «Liwerpul» öz meýdançasynda kynlyk bilenem bolsa «West Hamdan» 2-1 hasabynda üstün çykdy. Luiz Diaznyň goly bilen öňe geçen «Liwerpulyň» derwezesinden deňlik goluny 85-nji minutda öz futbolçysy Robertson ýaňlyşlyk bilen girizdi. Yöne 3 minutdan soň Wan Deýk «Liwerpula» ýeňiş getiren oýuncy boldy. Duşuşykda 1 asist bilen çykyş eden Salahnyň şu möwsümde gola gönümel goşandy 45-e ýetdi (27 gol+18 asist). Golaýda kluby bilen 2 ýyllyk täze şertnama baglaşan Salah bu ugurda Tierri Anriň rekordyny täzeledi. «Arsenal» indiki tapgyrda utulyp, «Liwerpul» ýeňiş gazansa, onda merisaiýdylar nobatdaky çempionlygyny yglan eder.

«Mançester Ýunaýtedi» 4-1 hasabynda ýeňen «Nyukasl» topary garşydaşyny 94 ýyldan soň ilkinji gezek 1 möwsümde 2 duşuşykda-da utmagy başardy. Öz meýdançasynda «Kristal Palas» bilen duşuşan «Mançester Siti» garşydaşyny 2-0 öňe saýlanandygyna garamazdan, 5-2 hasabynda ut-

dy. 3-nji ýerdäki «Nottingham Forest» Dukureniň 90+4-nji minutdaky goly esasynda «Ewertondan» 1-0 hasabynda asgyn geldi.

Mbappeniň gyzyly karty we kiçi hasaply ýeňişler

► Ispaniýanyň çempionatynda «Barselona-da», «Real Madridem» myhmançylykda geçiren duşuşyklarynda

kynçylyk çekselerem, iň kiçi hasap bilen ýeňiş gazanmagy başardylar. Sanawnyň lideri «Barselona» myhmançylykda «Leganesi» Saensiň 48-nji minutdaky awtogoly bilen ýeň-

di. Myhmançylykda «Alawes» bilen duşuşan «Real Madrid» bolsa Kamawinganyň 34-nji minutda geçiren owadon goly ýeňiş getirdi. Duşuşygyň 38-nji minutunda Kilian Mbappe gyzyly kart aldy. Oýnuň 70-nji minutunda ýer eýeleriniň Manuel Sançes gyzyly kart alyp, meýdançany terk etdi. 3-nji orundaky «Atletiko Madrid» 0-0 meýdançasyna «Walyadoliddeni» 4-2 hasabynda üstün çykdy. Duşuşykda madridlileriň gollaryny Alwares (2), Simeone hem-de Šorlot geçirdi. Myhmançylykda «Walensiýadan» 1-0 asgyn gelen «Sewiliýa» toparynda tällimçi Hawier Garsiýa Piment a wezipesinden boşadyldy. Yzly-yzyna 4 oýunda utulan tällimçiniň ornuna ozalam bu klubda 2-si wagtlaýynça 3 gezek tällimçi bolan Hoakin Kaparros wezipä bellendi.

HEPDÄNIŇ ESASY DUŞUŞYKLARY

18-nji aprel (anna)

Galatasaray – Bodrumspor (22:00)

19-njy aprel (şenbe)

Akron – Spartak (16:30)

Haýdenhaým – Bawariýa (18:30)

Ewerton – Man. Siti (19:00)

Barselona – Selta (19:15)

PSŽ – Le Hawr (20:00)

Monza – Napoli (21:00)

Aston Willa – Nyukasl (21:30)

Krasnodar – Ahmat (21:30)

Monako – Strasbur (22:00)

Roma – Werona (23:45)

Las Palmas – Atletiko (00:00)

20-nji aprel (ýekşenbe)

Utreht – Aýgaks (15:15)

Fulham – Çelsi (18:00)

Ipswiç – Arsenal (18:00)

M. Ýunaýted – Wulwerhempton (18:00)

Zenit – Himki (18:30)

Wilýarreal – R. Sosiedad (19:15)

Lester – Liwerpul (20:30)

Borussiýa D – Borussia M (20:30)

Bolonja – Inter (21:00)

Sankt-Pauli – Baýer (22:30)

Milan – Atalanta (23:45)

Real Madrid – Atletik (00:00)

21-nji aprel (duşenbe)

Jenoa – Lasio (21:00)

Parma – Ýuwentus (23:45)

Tottenham – N. Forest (00:00)

22-nji aprel (sişenbe)

Barselona – Maljorka (00:30)

23-nji aprel (çarşenbe)

Inter – Milan (00:00)

Hetafe – Real Madrid (00:30)

PREMIER LEAGUE (32) – 36 gol

Man. Siti – K. Palas: 2-2 (De Bruýne 33, Martin 36, K. weşç 47, MakGýn 58, O'Rajji 78 – Eze 8, Ripand 21), Brayton – Lester: 2-2 (Zaas Pedro 31 p, 55 p – Mwaidi 38, Odo 74), N. Forest – Ewerton: 0-1 (Dukure 90+4), Southampton – A. Willa: 0-3 (Wolkins 73, Meien 79, MakGin 90+4), Arsenal – Brentford: 1-1 (Pari 61 – Wissa 74), Çelsi – Ipswiç: 2-2 (Tuares 46 ö.d., Searp 78 – Eriks 19, Jorjini 31), Liwerpul – West Ham: 2-1 (Diaz 18, Wan Deýk 89 – Robertson 86 ö.d.), Wulwerhempton – Tottenham: 4-2 (Jh-Nuri 2, Spen 38 ö.d., Strand Larsen 64, Matus Kunja 86 – Tel Štr, Rigarfon 83, Nyukasl – M. Ýunaýted: 4-1 (Tonai 24, Barns 48, G. Gamaragins 7 – Gar-napo 37), Bommul – Fulham: 1-0 (Semenjo 1)

LA LIGA (31) – 27 gol

Walensiýa – Sewiliýa: 1-0 (Hani Herro 45+1), R. Sosiedad – Maljorka: 0-2 (Larin 20, Darder 47), Hetafe – Las Palmas: 1-3 (Alderete 19 – Fabio Silva 53, 74, MakGemi 92), Selta – Espanyol: 0-2 (Fernandes 28, 63), Leganes – Barselona: 0-1 (Budmir 38, Ibanyes 79 – Aspriñiýa 90+6), Alawes – Real Madrid: 0-1 (Kamwaringa 24), Betis – Wilýarreal: 1-2 (Rubal 3 – Barni 26, Aýose Peres 48), Atletik – R. Wallekano: 3-1 (Sanet 58 p, 90+4, Niko Williams 80 – Siss 37), Atletik – Walyadolid: 4-2 (Alwares 25 p, 71 p, Simeone 27, Šorlot 79 – Sila 21 p, Hawi Sançes 56)

SERIE A (32) – 20 gol

Udineze – Milan: 0-4 (Leao 42, Pawlowiç 45, Hernandes 74, Reynders 81), Wenesiýa – Monza: 1-0 (Fila 72), Inter – Kalari: 3-1 (Arnautow 31), Martines 26, Bissek 55 – Pikkoli 48), Ýuwentus – Lecce: 2-1 (Koopmeyners 2, Ylyçiz 33 – Baskirotti 87), Atalanta – Boloniýa: 2-0 (Retegi 3, Paşalici 21), Fiorentina – Parma: 0-0, Werona – Jenoa: 0-0, Como – Torino: 1-0 (Dukikas 38), Lasio – Roma: 1-1 (Romanjoli 47 – Sule 69), Napoli – Empoli: 3-0 (Mak-Tominey 18, 61, Lukaku 56)

BUNDESLIGA (29) – 26 gol

Wolfsburg – Leipsig: 2-3 (Figer 55, Skow-sen 75 – Openda 11, Simons 26, 48), Bayer – Union Berlin: 0-0, Hoffenham – Mayns: 2-0 (Kramayn 4, 32), Borussia M – Frayburg: 1-2 (Günter 14 ö.d. – Osterhage 16, Manzamb 90), Bohum – Augsburg: 1-2 (Holmann 60 – Essende 16, Künzi 90), Holstajn – Sankt-Pauli: 1-2 (Bernhardsson 21 – Sinani 34, Geywill 90+2 ö.d.), Bawariýa – Borussia D: 2-2 (Geywill 90+2 ö.d.), Luiz Enrike Bayer 48, Anton 75), Stuttgart – Werder: 1-2 (Štergu 19 – Berk 32, 90), Aýntrah – Haydenhaym: 3-0 (Boşoja 10, Koh 42, Ektike 71)

PREMIER LIGA (24) – 21 gol

Spartak – Dinamo Mahachkala: 1-2 (Borgonda 68 – Denisow 10 ö.d., Miez 16), Orenburg – PSK: 0-2 (Doljakow 55, Koj-ta 90+4), Pari NN – Dinamo M: 1-1 (Troşçin 60 – Gladysow 71), Rubin – Lokomotiw: 1-0 (Şabanajay 50), Ahmat – Rostow: 2-1 (Gardi 51, Samorodow 67 – Kom-İçerko 75), Akron – Fakel: 1-0 (Dyubja 72 p), Zenit – Krasnodar: 4-1 (Mostowoj 29, Gondu 38, Gluşenkow 80, Luiz Enrike 90+1 – Krivşow 16), Himki – Krylja Sowetow: 1-3 (Zabolotniý 14 – Pegenin 54, Sereýew 75, Dmitriýew 90+4)

Or.	TOPARLAR	O	Y	D	P	P
1	LIWERPUL	32	23	7	2	74-31 76
2	ARSENAL	32	17	12	3	52-27 63
3	NYUKASL	32	18	5	9	61-40 59
4	N. FOREST	32	17	6	9	51-38 57
5	MAN. SITI	32	16	7	9	62-42 55
6	ÇELSI	32	15	9	8	58-59 54
7	ASTON WILLA	32	12	18	8	49-56 54
8	BORNMUT	32	13	9	10	52-40 48
9	FULHAM	32	13	9	10	47-43 48
10	BRAYTON	32	12	12	8	51-49 48
11	BRENTFORD	32	12	7	13	52-48 43
12	KRISTAL PALAS	32	11	10	11	41-45 43
13	EWERTON	32	8	14	10	34-38 38
14	M. YUNAYTED	32	10	8	14	38-45 38
15	TOTTENHAM	32	11	4	17	60-49 37
16	W. HEMPTON	32	10	5	17	47-61 35
17	WEST HAM	32	9	8	15	36-54 35
18	IPSWICH TOWN	32	4	9	19	37-67 21
19	LESTER SITI	32	4	6	22	27-72 18
20	SOUTHEMPTON	32	2	4	26	23-77 10

İn köp pökgi geçirenler:	
1	Mohamed SALAH (Liwerpul)
2	Erling HAALAND (Mançester Siti)
3	Alexander ISAK (Nyukasl)
4	Kris WOOD (Nottingham Forest)
5	Brian MBEUMBE (Brentford)

Or.	TOPARLAR	O	Y	D	P	P
1	BARSELONA	31	22	4	5	84-29 70
2	REAL MADRID	31	20	6	5	64-31 66
3	ATLETIKO M	31	18	9	4	53-26 63
4	ATLETIK B	31	12	7	12	44-45 43
5	WIDARREAL	30	14	9	7	53-40 51
6	BETIS	31	13	9	9	47-39 48
7	SELIA	31	12	7	12	44-45 43
8	MADRIDKA	31	12	7	12	31-37 43
9	R. SOSIEDAD	31	12	5	14	30-34 41
10	R. WALLEKANO	31	10	10	11	34-38 40
11	HETAFE	31	10	9	12	31-28 39
12	OSASUNA	31	8	14	9	36-44 38
13	WALENSIYA	31	9	10	12	35-47 37
14	SEWIDIA	31	9	9	13	34-42 36
15	ESpanyol	30	9	8	13	33-40 35
16	ZIRONA	31	9	7	15	38-48 34
17	ALAWES	31	7	9	15	33-45 30
18	LAS PALMAS	31	7	8	16	37-52 29
19	LEGANES	31	6	10	15	29-48 28
20	WADADOLID	31	4	4	23	21-73 16

İn köp pökgi geçirenler:	
1	Robert LEWANDOWSKI (Barselona)
2	Kilian KAPPPE (Real Madrid)
3	Ante BUDIMIR (Osasuna)
4	Ozan SANSET (Atletiko)
5	Hulian ALWARES (Atletiko)

Or.	TOPARLAR	O	Y	D	P	P
1	INTER	32	21	8	3	72-31 71
2	NAPOLI	32	20	8	4	51-25 68
3	ATALANTA	32	18	7	7	65-30 61
4	YUWENTUS	32	15	14	3	49-30 59
5	BOLONIA	32	15	12	5	51-37 57
6	LASIO	32	16	8	8	53-43 56
7	ROMA	32	15	9	8	47-32 54
8	FIORENTINA	32	15	8	9	49-32 53
9	MILAN	32	14	9	9	51-37 51
10	TORINO	32	9	13	10	36-37 40
11	UDINEZE	32	11	7	14	36-46 40
12	JENOA	32	9	12	11	29-38 39
13	KOWO	32	9	9	14	40-48 36
14	WERONA	32	9	5	18	30-59 32
15	KALARI	32	7	9	16	32-47 30

«Barselona», PSŽ, «Arsenal» hem-de «Inter» ýarym finala çykdy

UEFA Çempionlar Ligasynda çäýrek finalyň jogap duşuşyklary geçirilip, ýarym finala çykan toparlar belli boldy. Jogap oýunlarynda 16 gol derwezä girizildi. 1-nji oýunlarda 14 gol hasaba alynypdy. Bu gezek kembekler hasaba alynsa-da, ýarym finala çykmak üçin ýeterlik bolmady. Netijede, Ispaniýadan, Fransiýadan, Italiýadan hem-de Angliýadan 1 topar ýarym finalda oýnar. Geçen ýyl Italiýanyň ornuna Germaniýadan bir klub bardy. Şeýle-de, geçen möwsümdäki ýarym finalçylaryň diňe birine bu gezek hem iň gowy 4 toparyň hataryna goşulmak başartdy. Aslynda, bu sapa hem köplenç bolşy ýaly, çäýrek finalda 1-nji oýunlarda alnan netijeler 2-nji oýunlara öz täsirini ýetirip, ýarym finalçylary kesgitledi diýse bolar.

Dortmundlylara Girassiniň het-trigi ýetmedi
● Myhmançylykda 4–0 hasabynda utulan «Borussiya Dortmund» öz meýdançasynynda «Barselona» üstün çykysa-da, bu olara ýarym final üçin ýeterlik bolmady. Ýer eýeleri 11-nji minutda Seru Girassiniň 11 metrlik jerime urgudan geçiren goly bilen hasaby açdy. Dortmundlylar 2-nji ýarym-da gol bilen başlap, umumy hasaby deňlemäge bolan umytlaryny hasam artdyrdylar. 49-njy

şygunda, 20 ýeňiş 4 deňlikden soň ilkinji gezek ýeňişe sezewar boldy. Şol bir wagtyň özünde bu toparýň derwezeçisi Şensnynyň hem klubdaky ilkinji ýeňişli hökmünde bellige alyndy.

Geçen ýylyň finalçysy «Borussiya Dortmund» bolsa bu gezek çäýrek finaldan yzynda gaýtady. Gollarynyň sanyny 13-e ýetiren Seru Girassi bu ugurda sanawyň birinji ornuna geçdi. Ol Çempionlar Ligasynda 1 möwsümde 13 gol salan ilkinji

nam, Reşfordyň ussatlyk bilen ýerine ýetiren 2 urgusyny derwezeçi Donnarumma erjellik bilen sowmagyň hötdesinden geldi.

Şuntlukda, 3–2 hasabynda ýeňiş gazanan «Aston Willanyň» bu üstünligi ýarym final üçin ýeterlik bolmady. «Aston Willa» topary şu möwsümde Çempionlar Ligasynyň çäginde öz meýdançasynynda geçiren 6 duşuşygyň 5-sinde ýeňiş gazanyp, beýleki oýunda-da deňme-deň netije görkezdi.

Saka dürs urup bilmedi. Has takygy, onuň ýerine ýetiren «Panenka urgusyny» derwezeçi Tibo Kurtua sowmagy başardy. Soňra duşuşygyň 30 minuty dolmanka bu gezek «Realyň» peýdasyna emin jerime meýdançasynyň içindäki ak nokady görkezdi. Ýöne VAR-nyň kömegi bilen ekranda şol pursada täzeden tomaşa eden Leteksie bu kararyndan dändi.

Duşuşygyň 2-nji ýarymynda 3 gol hasaba alyndy. Oýnuň başlarynda 11 metrlik jerime urgusyny

1 ýyllık arakesmeden soň

● Italiýanyň «Inter» kluby final duşuşygynyň oýnaljak stadionynda ýer eýeleri «Bawariýadan» 2–1 hasabynda üstün çykyp, çäýrek finalyň 1-nji oýunlarynda myhmançylykda ýeňiş gazanan ýeke-täk topar bolupdy. «San Sirodaky» duşuşygyň 1-nji ýarymy golsuz tamamlandy. 52-nji minutda Harri Keýn nemes klubunyň öňe geçirse-de, 6 minutdan soň Lautara Martines hasaby deňledi. 61-nji minutda Benžamen Pawar «Interdäki» ilkinji goluny ozalky toparynyň derwezesinden geçirip, italiýanlary öňe salýady. Duşuşygyň 76-njy minutynda bolssa münhenlileriň başga bir iňlis futbolçysy Daýer tapawutlanyp, hasaby deňledi. Ýöne bu gol «Bawariýanyň» ýarym finala çykmagy üçin ýeterlik bolmady. Şuntlukda, 2 oýnuň netijesi boýunça 4–3 hasabynda öňe saýlanan «Inter» topary soňky 3 ýylda 2-nji, umumylykda 3-nji gezek (2010, 2023, 2025) ýarym finala çykmagy başardy.

Duşuşykda italiýan klubunyň 1-nji goluny geçiren argentinaly Lautara Martines bassyr 5-nji gezek Çempionlar Ligasy duşuşygunda tapawutlanyp, şeýle statistika gazanan ilkinji «interli» futbolçy boldy.

Möwsümiň ahrynda klubdan gidýändigini habar beren «Bawariýanyň» ýygldyzy Tomas Müller Çempionlar Ligasynda 163-nji gezek meýdança çykyp, ol Lionel Messi bilen deňleşdi. Müller we Messiden öňde diňe Iker Kasilýas (177) bilen Kristiano Ronaldo (183) bar.

Ýarym finalyň duşuşyklary

● Ýarym finalda «Arsenal» bilen PSŽ, «Barselona» bilenem «Inter» toparlary duşuşarlar. «Arsenal» bilen PSŽ-niň arasyndaky 1-nji duşuşyk 29-njy aprelde, jogap oýny 7-nji maýda oýnalar. «Barselona» bilenem «Interiň» arasyndaky 1-nji oýun 30-njy aprelde oýnalsa, jogap duşuşygy 6-njy maýda geçiriler.

Finala çykan klublar bolsa 31-nji maýda Germaniýanyň Münhen şäherindäki «Allianz Arena» stadionynda duşuşarlar.

ASTON WILLA—PARI SEN-ŽERMEN: 3–2 (1–3)

/Tilemans 34, MakGinn 55, Konsa 57 — Aşraf Hakimi 11, Mendez 27/
BORUSSIYA D—BARSELONA: 3–1 (0–4)
/Girassi 11 p, 49, 76 — Bensebaini 54 ö.d./
INTER—BAWARIYA: 2–2 (2–1)
/L. Martines 58, Pawar 61 — Keýn 52, Daýer 76/
REAL MADRID—ARSENAL: 1–2 (0–3)
/Winisius 67 — Saka 65, Martinelli 90+3/

Iň köp gol geçiren futbolçylar:

Seru Girassi («Borussiya Dortmund») – 13 gol
Rafinýa («Barselona») – 12 gol
Robert Lewandowski («Barselona») – 11 gol
Harri Keýn («Bawariya») – 11 gol
Lautara Martines («Inter») – 8 gol

minutda Girassi 2-nji goluny geçirdi. Ýöne 54-nji minutda sag gapdaldan geçirilen hüjümde Rami Bensebaini topy ýalňyşlyk bilen öz derwezesinden girizip, nemes klubunyň futbolçylarynyň barja umydyňy puja çykardy. 76-njy minutda Girassi het-trigini tamamlasa-da, 3–1 hasabynda ýeňiş dortmundlylara ýarym final üçin ýeterlik bolmady. Barselonadaky oýunda döredilen amatly pursatlaryň iň bolmanda birinde top derwezä giren bolsa-da, onda jogap oýny hasam başgaça bolup biterdi. Şeýlelikde, iki oýnuň netijesi boýunça «Barselona» 5–3 hasabynda öňe saýlanyp, ýarym finala çykmagy başardy. 2019-njy ýyldan soň ilkinji sapa iň gowy 4 toparýň arasynda adyny ýazdyran «Barselona» Çempionlar Ligasynda 12-nji, umumylykda-da şu ýaryşda 18-nji gezek ýarym finalda oýnamaga hukuk gazandý.

«Barselona» topary 2025-nji ýylda geçip, ähli ýaryşlary hasaba alanyňda, 24-nji duş-

afrikaly futbolçy hökmünde hasaba alyndy. Girassiniň bu het-trigi Çempionlar Ligasynyň şu möwsümde bellige alnan 12-nji het-trik boldy (12 futbolçy het-trik etdi).

«Aston Willa» ýeňse-de, PSŽ ýarym finalda

● Birminghamdäki oýna fransuz klubunyň oýunçylary erjel girişdi. Entek ýarym sagat dolmanka, parizlileriň 2 goragçysy tapawutlanmagy başardy. 11-nji minutda Aşraf Hakimi hasaby açsa, 1-nji oýunda-da tapawutlanan Nuno Mendes 27-nji minutda umumy aratapawudy hasam artdyrdy. Ýöne UEFA-nyň ýaryşlarynda özüni görkezzen tälimçi Unay Emeriniň şägirtleri ruhdan düşmedi. 34-nji minutda Tilemansyň goly bilen hasap 2–1 boldy. 2-nji ýarymnda-da ýer eýeleri yzly-yzyna 2 minutda 2 gol geçirdi. 55-nji minutdaky MakGinniň, 57-nji minutda-da Konsa-nyň gollaryndan soň «Aston Willa» 3–2 hasabynda öňe saýlandy. Galan minutlarda-da hasaby üýtgetmek iki topara-da başartmady. Esasa-

Şu möwsümde ähli ýaryşlary hasaba alanyňda öz meýdançasynynda diňe 2 oýunda utulan «Aston Willa» 18 duşuşykdan bäri ýeňilmän gelýär.

Iki oýnuň netijesi boýunça 5–4 hasabynda üstün çykan PSŽ topary Çempionlar Ligasynda bassyr 2-nji, soňky 6 möwsümde 4-nji, umumylykda-da 5-nji gezek ýarym finalda oýnamaga hukuk gazandý.

«Real Madrid» bu çäýrekden galdy

● Geçen hepdäniň şişenbe güni Londonda soňky çempion «Real Madrid» 2-nji ýarymda garaşylmadyk gollar geçirip, «Arsenal» uly hasap bilen ýeňilipdi. Mundan öň UEFA-nyň ýaryşlarynda 3 golluk aratapawutly ýeňişlerden birnäçe gezek dolanan madridlilere bu gezek şol başarnygyny gaýtalamak başartmady. «Real Madrid» topary Çempionlar Ligasynyň çäginde şu wagta çenli 111 kluby ýeňdi. Ýöne şolaryň arasynda «Arsenal» bolman, «Real» topçylary öz meýdançasynynda-da ýeňip bilmedi. Gaýtam 2-nji gezek Madridde ýeňişe sezewar boldy. Duşuşygyň 1-nji ýarymy wakalara baý boldy. 13-nji minutda emin VAR-nyň görkezmesi boýunça «Arsenalyň» peýdasyna 11 metrlik jerime urgusyny belledi. Bu urgyny Bukayo

salyp bilmedik Saka 65-nji minutda tapawutlanyp, şol ýalňyşyňnyň öwezini doldy. Ýöne ispan kluby dessine hasaby deňledi. 67-nji minutda goragçy Salibanyň ýalňyşlygyndan peýdalanan Winisius Junior topy derwezä girizip, ispan klubundaky 105-nji goluny geçirdi we toparýň iň netijeli brazilýaly futbolçysy rekorduny Ronaldodan almagy başardy. Oýnuň 90+3-nji minutynda bolsa Gabriel Martinelli tapawutlanyp, duşuşyga soňky nokady goýdy. 2–1 hasabynda ýeňiş gazanan «Arsenal» umumy netijede 5–1 öňe saýlanyp, ýarym finala adyny ýazdyrdy. «Arsenal» topary 16 ýyldan soň ýarym finala çykmagy başardy. Olar soňky gezek 2009-njy ýylda ýarym finala çykyppdy. Bu olaryň 3-nji ýarym finaly bolar (2006, 2009, 2025).

«Real Madrid» bolsa soňky 20 ýylda ilkinji gezek çäýrek finalda utuldy. Ýagny soňky 20 ýylda «Real Madrid» ýa çäýrek finala çykyk bilmändir ýa-da çykysa-da, ýarym finala adyny ýazdyrupdyr diýmekdir. Topar 2005/06 möwsüminden bäri 7 gezek 1/8 finaldan yzynda gaýdan bolsa, 6 sapa hem ýarym finalda utuldy. «Real Madrid» topary şol 20 ýyllık döwürde bu iň arzyly kubogy 6 gezek asmana göterdi. «Real Madrid» soňky 15 ýylda 3-nji gezek ýarym finala çykyk bilmedi.

UEFA Ýewropa hem-de Konferensiya Ligalarynda çäýrek finalyň 1-nji oýunlary

► UEFA Ýewropa Ligasynda çäýrek finalyň 1-nji duşuşyklary geçirilip, 4 duşuşygyň 3-si deňlikde tamamlandy. Tapgyryň ýeňiş gazanan ýeke-täk topary Norwegiýanyň çempiony «Bude-Glimt» topary boldy. Olar öz meýdançasynynda Italiýanyň «Lasio» kluby bilen duşuşygy, garsydaşyny 2–0 hasabynda ýeňdi. Norweglere ýeňiş getiren gollaryň ikisini-de 47-nji we 69-njy minutlarda Saltnes geçirdi. Bu ýeňişden soň «Lasionyň» işi azda-kände kynlaşyp, «Bu-

de-Glimt» ýarym finala çykmak üçin uly mümkinçilige eýe boldy.

«Lion» bilen «Mançester Ýunaýtediň» arasyndaky duşuşyk iňlis kluby üçin dramatiki ýagdaýda tamamlandy. Ýer eýeleri 26-njy minutda Almada-nyň goly bilen öňe saýlandy. Bu gola mankuni-anlar 1-nji ýarymyň ahrynda, 45+5-nji minutda tomusda transfer edilen fransuz goragçysy Leni Ýoronyň goly bilen jogap berdi. Duşuşygyň ahyrky minutlary has hereketli geçdi. Zirkzeeniň goly

bilen öňe saýlanan «Mançester Ýunaýted» 90+5-nji minutda Çerkiniň goluny saklap bilmedi we ýeňiş elden giderdi.

«Tottenham» bilen «Aýntrahtyň» arasyndaky oýunda-da ýeňiş gazanan bolmady. 6-njy minutda myhmanlar Ekitikeniň goly bilen öňe geçse-de, 20 minutdan soň ýer eýeleri Porronyň takyk urgusy esasynda hasaby deňledi. «Reýnjers» bilen «Atletik Bilbao» toparlarynyň arasy-

daky oýunda hasap açylmady. Ýöne duşuşyk uly wakalara baý boldy. Duşuşygyň 13-nji minutynda «Reýnjersden» Robin Pröpper gyzyly kart aldy. Aslynda, emin oňa ilki sary kartyny görkezipdi, ýöne VAR-nyň görkezmesi boýunça şol pursada täzeden seredildi we netijede emin gyzyly kartyny çykardy. Duşuşygyň 76-njy minutynda ispan kluby hasaby açdy. Ýöne VAR-da seljerileninden soň gol ofsait diýlip hasaba alynmady. Emma goldan öň top «reýnjersli»

futbolçynyň eline degendigi üçin 11 metrlik jerime urgusy bellenildi. Ony-da oýna soň giren Aleks Berenžer dürs ýerine ýetirip bilmedi. Derwezeçi Liam Kelli topy saklamagy başardy. Oýnuň ahrylarynda-da «Reýnjersde» Duhon Sterling şikes aldy. Mümkin bolan ähli oýuncysyny çalşan «Reýnjers» duşuşygy 9 oýunçy bolup tamamlady. Netijede, eminiň goşan 12 minutyndan soň duşuşyk golsuz ýagdaýda gutardy.

UEFA Ýewropa Ligasynda çäýrek finalyň 1-nji oýunlary: Bude-Glimt—Lasio: 2–0 /Saltnes 47, 69/ **Tottenham—Aýntraht: 1–1** /Porro 26 — Ekitike 6/ **Reýnjers—Atletik Bilbao: 0–0**, **Lion—Man. Ýunaýted: 2–2** /Almada 26, Çerki 90+5 — Yoro 45+5, Zirkzee 88/

UEFA Konferensiya Ligasynda çäýrek finalyň 1-nji duşuşyklarynda 3 oýunda myhmançylykdaky toparlar ýeňiş gazandý. Ýaryşyň faworiti «Çelsi» myhmançylykda «Legiya Warşawany» 3–0 hasabynda ýeňip, duşuşykda londonlylaryň gollaryny 49-njy minutda Jorj hem-de 57-nji we 74-nji minutlarda oýna soň giren Maduke geçirdi. Oýnuň 73-nji minutynda Nkunku 11 metrlik jerime urgusyny dürs urup bilmedi.

Geçen 2 ýaryşyň finalçysy «Fiorentina» topary myhmançylykda «Selýe» toparyny 2–1 hasabynda ýeňdi. Italiýan toparynyň gollaryny Ranieri (27) bilen Mandragora (62) p. ýer eýeleriniň ýeke-täk pökgüsini bolsa 11 metrlik jerime urgusyndan Delorie-Şabo (68) geçirdi.

Öz meýdançasynynda ýeňiş gazanan ýeke-täk topar «Betis» Ispaniýada Polşanyň çempiony «Yagelloniya Belostok» toparyny Bakambu hem-de Žesus Rodriguesiň gollary esasynda 2–0 ýeňişe sezewar etdi.

Şwesiýanyň «Yurgorden» topary bilen Awstriýanyň «Rapid Wena» klublarynyň arasyndaky oýunda myh-

manlar Finndelliň 62-nji minutda öz derwezesinden geçiren ýeke-täk goly bilen ýeňiş gazandý.

UEFA Konferensiya Ligasynda çäýrek finalyň 1-nji oýunlary: Betis—Yagelloniya Belostok: 2–0 /Bakambu 24, H. Rodrigues 45+2/ **Selýe—Fiorentina: 1–2** /Delorie-Şabo 68 p — Ranieri 27, Mandragora 62 p/ **Legiya Warşawa—Çelsi: 0–3** /Jorj 49, Maduke 57, 74/ **Yurgorden—Rapid Wena: 0–1** /Finndell 62 ö.d./

Магазин запчастей для бытовой техники

РЕАЛИЗУЕМ:

- ✓ фреон для автомобильных кондиционеров;
- ✓ фреон для холодильников и кондиционеров всех марок;
- ✓ моторкомпрессоры для сплит систем и оконных кондиционеров всех марок;
- ✓ моторкомпрессоры и электродвигатели для бытовых, витринных и промышленных холодильников;
- ✓ электродвигатели для пылесосов;
- ✓ запасные части для стиральных машин.

Тел.: 96-07-67, (865) 09-57-67, (863) 30-81-01.

Abuna – 2025

ZAMAN INTERNATIONAL MEDIA TÜRKMENISTAN

«Zaman-Türkmenistan» gazetine

ABUNA ÝAZYLYŞYGY BAŞLANDY

Gazete ýazylmak üçin «Türkmenpoçtanyň» islendik şahamçasyna ýüz tutup bilersiňiz!

(+99312) 28-14-05
(+99312) 28-14-36

www.zamanturkmenistan.com.tm